КУБАДА ИНТЕРВЕНТЛАР ТОР-МОР ҚИЛИНДИ!

Ўз озодлиги ва мустақиллигини фидокорона ҳимоя қилаётган Кубанинг қаҳрамон халқига қизғин салом!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 80 (1858)

21 АПРЕЛЬ ЖУМА 1961 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

СЎНГГИ СОАТДА:

ҒАЛАБАНГИЗ МУБОРАК!

ГАВАНА, 20 апрель. (ТАСС). Гавана радиоси Куба ҳукуматининг Фидель Кастро имзолаган ахборотини ҳозиргина эшиттирди. Ахборотда Кубага бостириб кирган контрреволюция кучлари тамомила тор-мор келтирилганлиги тўғрисида хабар берилади.

ГАГАРИН ЖАСОРАТИ— ИЛҲОМБАХШ НАМУНА

Космосни забт этиш соҳасида совет халқи эришган оламшумул ғалабани бутун дунё табрикламоқда. Инсониятнинг асрий орзулари рўёбга чиққанлигидан далолат берувчи тарихда мисли кўрилмаган бу жасорат совет кишиларининг қалбини битмас-туганмас шоду-ҳуррамлик билан чулғаб олди, уларни янги меҳнат зафарларига илҳомлантириб юборди. Бутун совет халқи биринчи космонавт Юрий Алексеевич Гагариннинг ажойиб қаҳрамонлиги билан, совет фани ва техникасининг улуғворлиги билан ҳақли равишда фахрланмоқда, ўзининг шон-шуҳрати билан жаҳонни қойил қолдирган бепоён Ватанимиз куч-қудратини янада ошириш иштиёқи билан яшамоқда ва меҳнат қилмоқда.

Жумла жаҳонни ҳайратда қолдирган бу шодиёна воқеа мамлакатимиз меҳнаткашлари баҳор байрами — 1 Майни ва жонажон партиямиз XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, астойдил ҳаракат қилаётган бир вақтга тўғри келди ҳамда уларнинг ғайратига-ғайрат қўшиб юборди.

Бутун мамлакатимиздаги каби областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида ҳам меҳнаткашларнинг фан, техникамиз эришган бу ажойиб муваффақият ва совет кишиси кўрсатган мислсиз жасоратини улуғловчи ижодий ғайрати булоқдай мавж урмоқда, план топшириқларини муддатидан илгари бажариш, мамлакатга аъло сифатли маҳсулотларни кўплаб етказиб бериш учун социалистик мусобақа тобора кучайтрилаётир.

Шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг тинч ижодий меҳнатга чорловчи чақириқлари янада баралла янграмоқда ва космонавтимиз сингари қанот боғлаб кўкларга парвоз қилмоқда.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Коммунистик партиянинг XXII съездини коммунистик қурилишда янги муваффақиятлар билан кутиб олайлик! КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақа байроғи баланд кўтарилсин!

1 Май байрами шарафига бошланган социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарган Ўзбекистон металлургия заводи, Тошкент кабель, Оҳангарон шаҳридаги цемент ва Янгийўл ёғ заводлари каби корхоналарнинг ватанпарвар коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш квартал планларини муддатидан илгари бажардилар. пландан ташқари кўплаб маҳсулот тайёрлаш юзасидан янги мажбуриятлар олдилар.

Областимиз қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари баҳор байрамини муносиб кутиб олиш, Ватан фани ва техникасининг муваффақиятлари билан фахрланганликларини изҳор қилиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Пахтакорлар дала ишларини кун сайин кучайтириб, чигит экишни қисқа муддатда ва сифатли ўтказиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Қишлоқ хўжалигининг пешқадам миришкорлари — колхоз ва совхозларнинг донгдор пахтакорлари, коммунистчасига ишлаётган, меҳнатда ажойиб намуналар кўрсатаётган йўлчи юлдузларимиз экишни барвақт тамомлаб, чигитни бир текис ундириб олиш учун курашмоқдалар.

Партиямиз Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорлари ва содиқ ленинчи Никита Сергеевич Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган нутқида мамлакатимиз меҳнаткашларини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан етарли таъминлаш вазифаси қўйилган. Дарҳақиқат халқимиз фаровонлиги ишлаб чиқариш мўл-кўллигига боғлиқдир. Саноат корхоналарида ва қишлоқ хўжалигида тайёрланган ҳар бир маҳсулот халқимиз учун, унинг порлоқ истиқболи учун хизмат қилади. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаётган меҳнаткашларни ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ ишлашга, Ватан шарафини янги меҳнат зафарлари билан улуғлашга даъват этмоқда.

Областимиз саноат корхоналарида илғорлар тажрибасига асосланиб, юксак меҳнат унумдорлигига эришаётган коллективлар билан бирга маҳсулот ишлаб чиқаришда кейинда қолаётган цехлар ва корхоналар ҳам йўқ эмас. Ҳамма жойда ижодий кўтаринкилик ва сиёсий активлик жўш ураётган ҳозирги кунларда илғорлар даражасида ишлаб, умумий юксалишга эришиш, олинган социалистик мажбуриятни ўз вақтида бажариш ҳар бир корхона коллективининг, қишлоқ хўжалигимиз меҳнаткашларининг ватанпарварлик бурчидир.

Социалистик мусобақани кучайтиришда илғорлар тажрибасини кенг ёйиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, гагановачилар, коммунистик меҳнат бригадаларининг намунали ишларини пропаганда қилиш партия совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг диққат марказида туриши керак. Меҳнатни ижодий, илҳомбахш кучга айлантирайлик, социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, янги меҳнат зафарларига эришайлик! Халқ ва Ватан манфаатлари, коммунистик қурилиш манфаатлари, фан ва техникамизнинг бундан кейинги равнақи шуни талаб қилади.

Космосни забт этаётган совет олимларига, конструкторларига, инженерларига, техникларига ва ишчиларига шон-шарафлар!

Партиямиз Марказий Комитетининг совет кишиси космосга парвоз қилишидан атиги уч кун илгари эълон қилинган Чақириқларида акс этган бу жанговор сўзлар эндиликда бутун улуғворлиги билан намоён бўлди.

Партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлигидан илҳомланган халқимиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида совет ватанпарварлигининг ажойиб намуналарини кўрсатиб ишламоқда. Совет кишисининг мислсиз қаҳрамонлиги, улкан меҳнат зафарлари ҳақидаги хушхабарлар бепоён Ватанимиз бўйлаб янграмоқда, ер курраси узра парвоз қилиб, дилларни қувончларга тўлдирмоқда.

Ватанимиз шон-шуҳратини янада ошириш учун халқ хўжалигининг ҳамма соҳасида мислсиз қаҳрамонлик ва фидокорлик намуналарини кўрсатайлик!

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ ЛАОС БОШ МИНИСТРИ ШАҲЗОДА СУВАННА ФУМА БИЛАН СУҲБАТИ

СОЧИ, 18 апрель. (ТАСС). Бугун СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Лаос короллиги ҳукуматининг бош министри шаҳзода Суванна Фумани қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Суҳбат давомида Н. С. Хрушчев Суванна Фумани тинчлик, бетарафлик, миллий бирлик ва барча мамлакатлар билан дўстона ҳамкорлик қилишдан иборат мустақил ташқи сиёсатни ўтказаётган, Лаос халқининг ҳаётий манфаатларига мос бўлган сиёсатни ўтказаётган Лаос ҳукуматининг бош министри сифатида табриклади. Совет Иттифоқи халқларининг, Совет ҳукуматининг хайриҳоҳлиги, деди Н. С. Хрушчев, ўз озодлиги ҳамда мустақиллиги учун курашаётган Лаос халқи томонидадир.

Суванна Фума Лаос халқининг миллий манфаатларини тушунганликлари учун, Совет Иттифоқи Лаос халқининг адолатли курашида унга бутун чоралар билан ёрдам бераётганлиги ва уни қўллаб-қувватлаётганлиги учун бутун совет халқига, Совет ҳукуматига, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевга зўр миннатдорчилик изҳор қилди.

Н. С. Хрушчев ва С. Фума Лаос проблемаси Лаос халқининг манфаатларига ҳамда Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларига мувофиқ равишда тез орада тинч воситалар билан ҳал қилинишига бўлган умидларини таъкидлаб ўтдилар.

Дўстона ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбатда Лаос қишлоқ хўжалиги масалалари бўйича давлат секретари шаҳзода Сисуманг Сисалумсак, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири В. И. Лихачев қатнашдилар.

Америка малайларининг Куба Республикасига босқинчилик билан қилган интервенциясига қарши Тошкентда норозилик митинги.

А. Абалин фотоси.

КУБАДА КОНТРРЕВОЛЮЦИОН ШАЙКАЛАРНИНГ ТОР-МОР ҚИЛИНИШИ

ГАВАНА, 20 апрель. ТАСС мухбири Н. ЧИГИРЬ хабар қилади:

Гавана радиоси эрталаб маҳаллий вақт билан соат 3 дан 15 минут ўтганида Куба ҳукуматининг қуйидаги баёнотини эшиттирди:

«Қўзғолончи армия ва миллий милиция кучлари мамлакат тупроғига бостириб кирган сотқин кучлар Хирон соҳилидаги миллий территорияда эгаллаб турган сўнгги позицияларни штурм билан ишғол қилдилар. Ёлланган кучлар ўз қўлида ушлаб турган ана шу сўнгги пункт 19 апрель кундузи соат 5 дан 30 минут ўтганида яксон қилинди. Революция ғалаба қилди. Революцион жангчилар кўп қурбон бериб бўлса ҳам, бу ғалабага эришдилар. Улар ҳамлани сира ҳам бўшаштирмай, узлуксиз ҳужум қилиб турдилар ва Қўшма Штатларнинг империалистик ҳукумати кўп ойлар мобайнида вужудга келтирган бутун бир армияни 72 соатдан ҳам камроқ вақт ичида тор-мор қилиб ташладилар. Душманга қақшатғич зарба берилди.

Ёлланган қўшинларнинг бир қисми турли кемаларга чиқиб олишга уриниб кўрди, аммо революцион кучлар уларни денгизга чўктириб юбордилар. Ёлланган қўшинларнинг қолдиқлари ўлган ва ярадорлар бўлиб кўп талафот кўрган ҳолда ботқоқ жойларга тумтарақай бўлиб қочиб кетдилар. Лекин уларнинг бу ботқоқлик жойлардан чиқиб кетишларининг иложи йўқ.

Шимолий Америкада ишлаб чиқарилган кўп қурол-яроғлар, шу жумладан «Шерман» типидаги оғир танклар ўлжа олинди. Ўлжа қилинган ҳарбий материаллар ҳали тўла ҳисоблаб чиқилганича йўқ.

Революцион ҳукумат воқеалар тўғрисида яқин бир неча соат ичида халққа батафсил маълумотларни тақдим этади».

Ахборотни революцион қуролли кучлар бош қўмондони Фидель Кастро имзолаган.

М. А. СУСЛОВ ТОШКЕНТДА

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов 20 апрелда самолётда Деҳлидан Тошкентга келди. У, Ҳиндистон Коммунистик партиясининг VI съездида КПСС делегациясига бошчилик қилган эди. Ҳиндистон Коммунистик партияси VI съездида қатнашган КПСС делегацияси составига кирган КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Д. П. Шевлягин ҳам М. А. Суслов билан бирга келди.

Аэродромда уларни Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро аъзолари О. А. Алимов, Г. Ф. Наймушин, Е. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюро аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Қ. М. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, Н. Ж. Худойбердиев ва республика партия, совет ва жамоат ташкилотларининг бошқа раҳбарлари кутиб олдилар.

Бироз дам олгандан кейин М. А. Суслов ва Д. П. Шевлягин Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитети республика, ўлка ва область комитетлари вакилларининг иштирокида ўтказган ўзининг мажлисида КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини пропаганда қилиш ва партия XXII съездига тайёргарлик кўришни ёритиш юзасидан радиоэшиттириш ва телевидение иши тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Бир қанча республика ва бошқа комитетларнинг раислари ана шу масала юзасидан ахборот бердилар. Мажлис охирида давлат комитетининг раиси С. В. Кафтанов нутқ сўзлади.

Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини пропаганда қилиш ва партия XXII съездини муносиб кутиб олиш учун меҳнаткашларни сафарбар этиш соҳасида радио ва телевидениенинг ролини кучайтиришга қаратилган тавсияларни ишлаб чиқди.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҚАҲР-ҒАЗАБИ

Тошкентда юз минг кишилик митинг

Совет халқининг содиқ дўстлари кўп, булар орасида қаҳрамон Куба ҳам бор. Империалистик йиртқичларнинг чангалларини ўз устидан улоқтириб ташлаган бу кичиккина орол қисқа муддат ичида тилларда достон бўлиб қолди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари Куба халқи олиб борган мардонавор курашнинг ҳар бир босқичини эътибор билан кузатиб турдилар, унинг ҳар бир ғалабасига чин қалбдан қувондилар.

Тўсатдан радио тўлқинлари ташвишли хабар етказди: Куба устига Америка самолётларидан бомбалар ташланган, АҚШ ҳарбий кемалари ва авиациясининг қўриқлаб туриши остида оролга интервентлар десантлари туширилган.

Қаттиқ ғазаб тўлқини бутун дунёга ёйилди. Ўзларининг барча меҳнат зафарларини ва ишларини тинчликни мустаҳкамлашдан иборат улуғ ишга бағишлаётган совет кишиларининг норозилик овози айниқса қатъий янгради. Улар Кубага қуролли бостириб кирилганлиги муносабати билан СССР ҳукуматининг баёнотини ва СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Кеннедига юборган мактубини якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, эрксевар халқнинг ажойиб ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёр эканликларини намойиш қилмоқдалар.

Барча совет ватанпарварлари билан бирга Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари ҳам кубалик дўстларнинг адолатли курашини шу мушкул пайтда қўллаб-қувватлашга қатъий бел боғлаганликларини айтмоқдалар.

19 апрелда республика пойтахтидаги Ленин номли майдонга тўпланган юз мингдан кўпроқ тошкентликлар «Бизлар сен билан биргамиз, Куба!», «Агрессорлар жавобгарликка тортилсин!», «Вива Куба!», «Куба халқи, бизлар сени мусибатда қолдирмаймиз», деб ёзилган шиорларни кўтариб келдилар. Бундан атиги бир неча кун муқаддам шу майдонда улар тинч меҳнатнинг, ақл-идрокнинг энг буюк тантанасини—совет кишисининг космик фазога дадил парвоз қилганини байрам этган эдилар. Уларнинг ўша вақтда беҳад шодлик билан тўлган қалблари ҳозир қаттиқ ғазаб билан тўлиб-тошган!

Қизил байроқлар баланд кўтарилган. Тошкент меҳнаткашлари митингга кўтариб келган портретларда Куба революциясининг шонли йўлбошчиси Фидель Кастронинг очиқ мардонавор сиймоси тасвирланган.

Трибунада Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Г. Ф. Наймушин, Е. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Қ. М. Муртазоев, министрлар, республика жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, таниқли олимлар ва санъат арбоблари, саноат ва қишлоқ хўжалик новаторлари турибдилар. Митинг қатнашчилари Тошкент меҳмонларини—касаба союз ходимлари Халқаро семинарининг Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Европадаги йигирма тўрт мамлакатдан вакил бўлиб келган қатнашчиларини табриклайдилар.

ДЎСТЛАРНИ МУСИБАТДА ҚОЛДИРМАЙМИЗ!

Митингни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Қ. М. Муртазоев** очади. У бундай дейди:

— Радио ташвишли хабар келтирди: Америка империалистлари боқиб етиштирган сотқин қотиллар шайкалари Куба Республикасига қарши қуролли интервенция бошладилар, улар Куба халқининг ўз миллий қаҳрамони Фидель Кастро раҳбарлигида қилган революциясини бўғиб ташлашга уринмоқдалар.

Америкалик миллиардерлар Кубани олтмиш йилдан кўпроқ вақт давомида талаб келдилар. Бу давр Куба халқи учун жабр-зулм ва хўрлик йиллари бўлди. Орол неча юз минглаб кубаликларнинг кўз ёшига ғарқ бўлди.

Ниҳоят 1959 йилда Куба озод бўлди. Куба америкалик империалистларни ва уларнинг малайларини улоқтириб ташлади. Куба янги ҳаёт қуришни ва ўз бойликларидан ўз халқининг бахт-саодати йўлидагина фойдаланишни исташлигини баён қилди.

Эндиликда эса кўп машаққатларни бошидан кечирган Куба ерида уруш ёнғини чиқди, бу ёнғин умумий тинчликка жиддий хавф туғдирмоқда. Қаҳрамон оролнинг шаҳар ва қишлоқлари Америка самолётларидан ташланаётган бомбаларнинг портлашидан ларзага келмоқда. Америка ҳарбий кемаларидаги тўплардан узилган ўқлар тинч аҳолининг қонини тўкмоқда.

Лекин Куба халқи тиз чўкишни истамайди. Фидель Кастронинг буйруғи билан у агрессорларга қарши қатъий курашга отланди. Ўз революцион ғалабаларини кўкрак кериб ҳимоя қилаётган миллион-миллион кубалик меҳнаткашлар ҳозирги кунда «Ватан ёки ўлим!» деган муқаддас қасамни такрорламоқдалар.

Бутун прогрессив инсоният Куба томонида. Империалистларнинг ҳаёсиз иғвогарлик ҳаракатлари ҳамма мамлакатларда қаттиқ норозилик туғдирди. Ер юзидаги соф виждонли ҳамма кишилар Куба халқи билан бирдам эканликларини айтмоқдалар.

Ана шу даҳшатли пайтда барча совет кишилари каби Тошкент меҳнаткашлари ҳам Кариб денгизи районидаги воқеаларни зўр эътибор билан кузатиб турибдилар.

Совет кишилари кубалик дўстларни мусибатда қолдирмаймиз, деб ўзларининг қатъий сўзларини айтмоқдалар. Америка империализми Куба революциясини бўғиб ташлай олмайди!

Митинг очиқ деб эълон қилинади. ССР Иттифоқининг давлат гимни садоси улуғвор янграйди.

КУБАДАН ЖИРКАНЧ ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

— деди Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги **Т. Н. Қориниёзов** ва катта майдонда минглаб кишиларнинг ғазабга тўла хитоблари янграйди.

— Тинч меҳнат тантана қилган ва коинотнинг сирларини очаётган инсон ақл-идроки тантана қилган бир пайтда Америка империализмининг ҳукмрон тўдаси ҳаддан ошиб, ақлини йўқотди. У, ўзининг жирканч йиртқич башарасини бугун дунё олдида яна очиб берди. Революцион Кубага, қаҳрамон Куба халқига босқинчиларча қилинган қуролли ҳужумни ана шундан бошқа ҳеч нарса билан изоҳлаб бўлмайди.

Улуғ ўзбек шоири ва инсонпарвари Навоий: Одами эрсанг демагил одами, ани ким йўқ халқ ғамидин ғами, деган эди. Куба халқига қарши қуролли агрессияни тўхтатишга даъват этган Совет ҳукуматининг Баёноти ва Никита Сергеевич Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатлари президенти Кеннедига юборган мактуби буюк инсонпарварлик ҳаракати бўлиб, совет кишиларининггина эмас, балки бутун илғор инсониятнинг қатъий иродасини ифода этади.

Қаҳрамон, эрксевар Куба халқига сурбетлик билан бандитларча қилинган ҳужум муносабати билан Ўзбекистон олимлари қалбида туғилган чуқур ғазабни сўз билан ифодалаб бериш қийин. Биз айтамизки, ҳой, телбалар, йўлингиздан қайтинг, ҳали ҳам вақт бор!

Биз аминмизки, озодлик бахтини татиган қаҳрамон Куба халқи ўзининг революцион ғалабаларини шараф билан сақлаб қолади ва империалистларни улоқтириб ташлайди. Бутун илғор инсоният Куба томонидадир. Империалистлар кичик мамлакатларнинг халқларини қурол кучи билан асоратга солиб келган замонлар ўтиб кетди.

Яшасин ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллигини кўкрак кериб ҳимоя қилаётган қаҳрамон Куба халқи!

ҚУБА ХАЛҚИНИНГ ИНТИЛИШЛАРИ БИЗГА ЯҚИНДИР

—деб бошлади ўз нутқини Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз вагон-ремонт заводининг цех бошлиғи **Н. П. Васильев.** У, Тошкент ишчилари Америка империалистларининг паноҳидаги интервентларнинг қароқчилик ҳаракатлари туғдирган қаттиқ ғазаб ва норозилик тўлқинига ўзларининг норозилик овозларини қўшадилар, деди.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҚАҲР-ҒАЗАБИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

— Куба халқининг ўз содиқ ўғил ва қизларининг қони тўкилган курашларда қўлга киритган озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолиш йўлидаги интилиши бизга яқин ва тушунарлидир, чунки, биз Октябрь революцияси кунларида Ўрта Осиёда биринчи бўлиб помешчикларга ва капиталистларга қарши кураш байроғини кўтариб чиққан эдик. Граждан урушининг оғир йилларида бизнинг заводимиз контрреволюцияга ва исёнчиларга қарши кураш қалъаси, таянчи бўлиб қолган эди.

Советлар мамлакатининг революцион традициялари асосида тарбияланган совет кишилари: «Ўт билан ўйнашманг, американлик жаноблар! Хатарли ўйинни ташланг!» деяптилар.

Озодлик қувончини татиган халқ енгилмасдир! Бизлар сизнинг томонингиздамиз, кубаликлар!

Агрессорлар шуни билиб қўйсинларки, биз Куба халқига ва унинг ҳукуматига зарур бўлган ҳамма ёрдамни берамиз ва империалистларнинг қуролли ҳужумини даф этишда уларни қўллаб-қувватлаймиз. Биз Кубанинг тинч шаҳарлари ва қишлоқларини бомбардимон қилишнинг тўхтатилишини талаб этамиз! Ҳукуматимиз бошлиғи Никита Сергеевич Хрущевнинг, агар агрессорлар ақл-эсларини йиғиб олмасалар, биз уларга ҳамма чоралар билан жавоб қайтарамиз, деган сўзлари америкалик империалистларга даҳшатли огоҳлантириш бўлсин. Интервентлар Кубадан йўқолсин!

БИЗ ТИЗ ЧЎКМАЙМИЗ!

—деб хитоб қилади митинг қатнашчилари томонидан қизғин кутиб олинган Куба Меҳнаткашлар конфедерациясининг вакили **Альфредо Альварес Ранканьо.**

— Азиз тошкентлик меҳнаткашлар, —дейди у, —қардошларча бирдамлик қилганингиз учун сизларга чин қалбимиздан ташаккур изҳор қиламиз. Бу бирдамлик Совет ҳукуматининг Баёнотида ва Никита Сергеевич Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатлари президентига юборган мактубида айниқса зўр куч билан ифода этилган.

Куба революциясини енгиб бўлмайди, чунки бутун дунё меҳнаткашлари ва биринчи навбатда, социалистик лагерь мамлакатларининг меҳнаткашлари унинг томонидадир.

Куба революцияси Америка империализми агрессиясининг объекти бўлиб қолганига ҳам сабаб шуки, бу революциянинг мақсад ва вазифалари эксплуатация кишанларини улоқтириб ташлаган бошқа халқларнинг мақсад ва вазифалари билан бир хилдир.

Совет халқи Октябрь революцияси йилларида душманларни ўз йўлидан улоқтириб ташлагани каби биз ҳам реакцион тўдани супуриб ташладик. Совет халқи ўзининг революцион ғалабаларини қаттиқ туриб сақлаб қололгани сингари, бизнинг революциямиз ҳам агрессияни даф эта олади.

Куба халқи тинчликни севади ва уни ҳимоя қила олади.

Куба ғалаба қозонади, чунки у ёлғиз эмас, чунки у Совет Иттифоқи бошлиқ социалистик лагерь мамлакатларининг қардошлик ёрдамига таяна олади. Кубанинг иши ҳаққоний иш ва у социалистик лагерь билан ҳамкорлик қилиб, ҳамма душманлар устидан ғалаба қозонади. Биз айтамизки, Куба халқи ўз дўстларига ҳамиша содиқ бўлиб қолади. Кубанинг бутун ишчилар синфи номидан биз «Америкалик империалистларга ўлим!» деб айтамиз.

Яшасин халқаро пролетариат!
Яшасин бутун дунё халқлари ўртасидаги дўстлик!
Яшасин Совет Иттифоқи!
Яшасин Куба революцияси!
Яшасин социализм!
Яшасин жаҳондаги ҳамма халқларнинг озодлиги!

БУ БИЗНИНГ ИРОДАМИЗ

— деди шаҳарнинг ижодий зиёлилари номидан сўзга чиққан Совет Иттифоқи халқ артисти **Сора Эшонтўраева,** Совет ҳукуматининг Баёноти ва ўртоқ Н. С. Хрущчевнинг Америка Қўшма Штатлари президентига юборган мактубини таърифлаб.

— Бир неча кундан бери уруш бўрони яна елаётир. Яна каскалар кийилди, найзалар ўрнатилди, моторлар гумбурламоқда, бомба ва снарядлар портламоқда, яна қон тўкилмоқда, дод-фарёдлар эшитилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси учун жавобгарлик яна америкалик империалистлар устига тушади. Эндиликда улар Кубани янчиб ташламоқчи бўляптилар. Америка ҳукуматининг инсониятга қарши қилган жиноятлари рўйхатига яна бир мудҳиш жиноят қўшилди, АҚШнинг юлдузли-чипор байроғида янги қон томчилари пайдо бўлди.

Америка монополиялари Кубанинг қўлларидан кетганлигига чидай олмаяптилар. Улар халқ революцияси ғалаба қилган биринчи кунлардан бошлаб уни тор-мор келтиришга уриндилар. Дастлаб улар революцияни очлик йўли билан бўғишга ҳаракат қилдилар. Уларнинг бу нияти барбод бўлди! Совет Иттифоқи бошлиқ бутун социалистик лагерь Кубага ёрдамга келди. Эндиликда империалистлар қуролли интервенция йўли билан Фидель Кастро бошлиқ революцион ҳукуматни ағдариб ташлашга уринмоқдалар.

Кубага қуролли шайкалар бостириб кирди. Улар АҚШда тайёрланган, Америка қуроллари билан қуролланган, уларга Америка авиацияси мадад бермоқда. Америка ҳукуматининг мунофиқлиги бутун дунёни ғазаблантирди. Америка ҳукумати тинчлик ҳақида гап сотиб, айни вақтда Гавананинг тинч кварталларига бомба ташламоқда. У озодлик ҳақида гап сотадида, айни вақтда Куба халқи учун янги қуллик кишанларини тайёрламоқда.

Америка ҳарбийларининг ўз найзаларида олиб келадиган «озодлиги» нималигини халқлар аллақачон биладилар. Бутун прогрессив инсоният америкалик империалистларни лаънатлайди ва Кубага қарши агрессиянинг дарҳол тўхтатилишини талаб қилади.

Никита Сергеевич Хрушчев ҳаддан ошган америкалик агрессорларни равшан ва қаттиқ огоҳлантириб, совет халқи Куба халқининг адолатли курашида уни қўллаб-қувватлайди дейиш билан барча совет кишиларининг туйғулари ва фикрларини ифода этди.

Яшасин, қаҳрамон Куба халқи! Агрессорлар жавобгарликка тортилсин!

КЕЛАЖАК КУБА ХАЛҚИНИКИДИР

—деди яқинда озод Куба тупроғида бўлган Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Т. Нормуҳамедов.**

— Мен кўркам шаҳарларни бориб кўрганимда, чаманзор боғларда, қурилишларда бўлганимда, ўзимнинг янги дўстларим билан суҳбатлашганимда, ҳаққоният ва мустақиллик учун курашаётган халқнинг куч-қудрати чексиз эканлигини кўриб турдим.

Бугунги кунда эса ана шу бой ўлка империалистлар ва уларнинг малайлари томонидан поймол қилинаётганлигини эшитиб, билиб турибмиз. Кубалик оға-иниларимиз ва опа-сингилларимиз мусибатда қолдилар.

Империалистларнинг виждони йўқ, инсоний ҳис-туйғулар уларга ётдир. Улар бойлик орттириш учун ҳар қандай қабиҳликлар қилишга тайёрдирлар. Улар разил кишилардирлар! Уларга раҳм-шафқат бўлиши мумкин эмас!

Биз жаҳондаги барча софдил кишилар билан биргаликда Куба халқининг томонидамиз. Америка империалистларининг Кубани вайрон қилишларига ҳамда уни асоратга солишларига йўл қўймаймиз! — Халқимиз нидоси шудир.

Ҳозирги вақтда ер юзининг ҳамма қисмларида «Кубадан қўлингни торт!» деган шиор баралла янграб эшитилмоқда. Бу—халқларнинг ҳукми бўлиб, уни ҳеч ким ўзгартира олмайди. Америка империализмига зарба бермоқ озод инсониятнинг қўлидан келади! Агрессорлар ўз қилмишларига яраша жазо оладилар!

Мен Куба тупроғи ҳамиша гуллаб-яшнаяжагига, тинч ижодий меҳнатда қўлга киритган ажойиб зафарларимиз билан бир-биримизни ҳали кўп марта қувонтира олишимизга аминман.

Куба узра тинчлик, меҳнат ва бахт қуёши шуъла соча берсин!

АГРЕССОРЛАР ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛСИН!

—деб талаб қилади Тошкент давлат университетининг студенти **Галина Рябухина.**

— Кубанинг мардона халқига қурол билан ҳужум қилган империалистларнинг мудҳиш ёвузликлари ҳақида эшитар эканмиз, ўзимнинг ва барча ўртоқларимнинг, Тошкент давлат университети студентларининг қалбимизда пайдо бўлган хис-туйғуларни сўз билан ифодалаш қийин.

Кубалик дўстларимизнинг қўлларига Америка империализми ҳукмдорлари ажал қуролини тутқазган қутирган бандитларнинг ҳужумига дучор бўлганликларини эшитар экансан, қалбингда қаҳр-ғазаб туйғулари жўш уради.

Фидель Кастро раҳбарлигида революция қилган ҳамда эксплуатация ва қашшоқликдан холи бўлган янги жамиятни дадил қура бошлаган кубалик шонли ватанпарварлар ҳар биримизнинг қалбимизга яқин бўлиб қолдилар. Ҳозирги дақиқаларда улар мусибат чекмоқдалар, тиш-тирноқларигача қуролланган каллакесарларга зарба бериб, қон тўкмоқдалар.

Бандитлар Куба халқининг иродасини букишга муваффақ бўла олмадилар. Куба халқи ўз ватанини ҳимоя қилиб, интервентларнинг ҳужумларини мардонавор даф этмоқда. Ёшлар Куба революциясини ҳимоя қилишнинг олдинги сафларида бораётганлиги қувончли бир ҳолдир. Уларнинг ўз ватанини ҳимоя қилишдан ҳам кўра муқаддасроқ мақсади йўқ.

Қадрли кубалик дўстларимиз, совет кишиларининг бардам садосини, совет ёшларининг сўзларини тинглангиз:

Кубалик биродарлар, сизлар билан биргамиз! Биз сизни мусибатда қолдирмаймиз! Мардонавор бўлингиз! Душманларга зарба берингиз, уларни гўрга тиқингиз!

Башарти душман чекинмасдан, янги иғвогарликлар бошлай берса, у вақтда унинг устига шундай зарба тушадики, бу зарбадан бутун инсониятга манфур бўлган империализмнинг мудҳиш биноси батамом емирилади.

Кубага интервенция қилинганлиги муносабати билан Совет ҳукумати томонидан қилинган Баёнотдаги огоҳлантиришни чин қалбимиздан маъқуллаймиз. Биз Никита Сергеевич Хрущчевнинг Америка Қўшма Штатлари президентига юборган мактубини қизғин маъқуллаймиз.

Яшасин Куба революцияси! Куба халқи ғалаба қозонади!

УРУШ ОЛОВИ ЎЧИРИЛСИН!

— митинг қатнашчилари якдиллик билан шундай деб талаб қилдилар. Умумшаҳар митингининг резолюцияси ўқилганда, майдон узра сон-саноқсиз қўллар кўтарилади.

Биз, Тошкент шаҳри меҳнаткашлари, дейилади резолюцияда, янги ёвузлик ҳақида — Куба Республикасининг тинч шаҳарлари ваҳшиёна бомбардимон қилина бошлаганлиги ҳамда Америка империализмининг малайлари Куба халқининг муқаддас тупроғига қуролли бостириб кирганликлари ҳақидаги хабарни нафрат ва қаҳр-ғазаб туйғулари билан эшитдик.

Кубага қуролли бостириб кирилганлиги муносабати билан СССР ҳукуматининг Баёнотини ва СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президентига юборган мактубини якдиллик билан маъқуллаймиз. Бу ҳужжатларда мамлакатимиздаги барча меҳнаткашларнинг иродаси ва ҳис-туйғулари ифодаланган.

Биз Кубага қилинган босқинчилик ҳужуми ташкилотчиларидан уруш оловини ўчиришни қатъий суратда талаб этамиз.

Биз Америка ҳукуматидан Кубанинг ички ишларига ҳар қандай аралашишни дарҳол тўхтатишни, контрреволюцион шайкаларга ёрдам бериш ва уларга ҳомийлик қилишни тўхтатишни талаб қиламиз.

Биз эрксевар Куба халқига қарши қилинган ҳарбий интервенцияни тўхтатиш юзасидан дарҳол чоралар кўриш ҳақидаги талаб билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотига, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзолари бўлган ҳамма давлатларга мурожаат қиламиз.

Ер юзидаги барча софдил кишилар сингари биз, Тошкент меҳнаткашлари ҳам Америка империалистларининг янги ёвузликларига лаънат ўқиймиз ва баралла айтамизки: Куба ёлғиз эмас!

Шу кескин дақиқаларда Куба билан биргамиз, Куба халқини мусибатда қолдирмаймиз! Барча илғор инсоният Куба билан биргадир. Куба ғалаба қозонади!

Кубадан қўлингни торт!

Яшасин мардона Куба халқи! Яшасин Куба миллий революцияси! Яшасин бутун дунёда тинчлик!

* * *

Митинг ёпиқ деб эълон қилинади. Ўзбекистон ССР гимнининг садолари тантанавор янграйди.

«Вива Куба!», «Фидель Кастрога шон-шарафлар!», «Куба халқи сен билан биргамиз!» деган хитоблар яна майдон узра янграйди. Майдонда тўпланганлар бутун дунёдаги миллион-миллион яхши ниятли кишиларнинг жанговар шиори бўлиб қолган: «Куба яшасин! Янкилар йўқолсин!» деган сўзларни испан, рус ва ўзбек тилларида такрор-такрор хитоб қиладилар.

Ўзбекистон пойтахтида бўлган юз минг кишилик митинг совет кишилари Куба халқи билан бирдамлигининг ёрқин намойишига, уруш оловини ёқувчиларнинг жиноий режаларини барбод қилишга қатъий қарор берганликларининг намойишига айланди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ИЧКИЛИКБОЗЛИК БИЛАН КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Саноатда, транспортда ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида жамоат тартибини бузиш ҳолларини ва жиноятларни, прогулчилик ва авария ҳолларини туғдираётган, одамларнинг соғлиғига путур етказаётган, оиланинг негизини қақшатаётган ва совет жамиятига зиён етказаётган ўтмишнинг зарарли сарқитларидан бири бўлган ичкиликбозлик билан кескин кураш олиб бориш тўғрисида меҳнаткашлардан тушаётган жуда кўп таклифларни ва илтимосларни ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Кўчаларда, трамвайларда, автобусларда, троллейбусларда, паркларда, стадионларда, томошахоналарда ва бошқа жамоат жойларида маст бўлиб юрган, шунингдек кўчаларда, магазинларда, ошхоналарда, чойхоналарда, ҳовлиларда ва ичиш тақиқланган бошқа жамоат жойларида спиртли ичимликлар ичиш билан шуғулланаётган шахсларга ўзлари ишлаб турган, яшаб ёки ўқиб турган жамоат ташкилотлари, меҳнаткашларнинг коллективлари томонидан ёхуд ўртоқлик судлари томонидан ижтимоий таъсир ўтказиш чоралари кўрилади ёки шундай шахсларга маъмурий тартибда 3 сўмдан 10 сўмгача штраф солинади.

Шу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган чоралар қўлланилгандан кейин шундай ҳаракатлар такрор қилинган тақдирда, бу қонунни бузган шахслар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Майда безорилик учун жавобгарлик тўғрисида» 1957 йил 4 январдаги фармонида кўрсатилган тартибда 3 суткадан 15 суткагача қамаб қўйилади.

2. Алкоголизмга берилиб, жамоат тартибини систематик равишда бузаётган ёки оилада тоқат қилиб бўлмайдиган шароит вужудга келтираётган шахслар, улар ишлаб, яшаб ёки ўқиб турган жойдаги жамоат ташкилотларининг, меҳнаткашлар коллективларининг ёки милиция органларининг таклифига биноан, меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар Совети ижроия комитетларининг қарори билан врачлар комиссияси берган хулосага асосланиб, мажбурий тартибда даволантириладилар.

3. Белгилаб қўйилсинки, ота, она ёки уларнинг ҳар иккови, шунингдек бола асраб олган кишилар хроник алкоголизмга берилиб кетганликлари белгиланган тартибда аниқланганлиги ва шундай хроник алкоголизм сабабли ўзларининг болаларни тарбиялаш вазифаларини бажармаганликлари, ота-оналик ҳуқуқларидан шу ҳуқуқларга сиғмайдиган тарзда фойдаланганликлари ва болалар билан шафқатсиз муомала қилганликлари тақдирда бундай кишилар никоҳ, оила ва васийлик тўғрисидаги ҳамда гражданлик ҳолати актларини қайд қилиш тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунлари Кодексининг 27-моддасига мувофиқ, ота-оналик ҳуқуқларидан маҳрум қилинишлари мумкин.

Алкоголикларни ота-оналик ҳуқуқларидан маҳрум қилиш тўғрисидаги ишлар манфаатдор давлат, жамоат ташкилотларининг ёки гражданларнинг аризасига биноан халқ судлари томонидан кўриб чиқилади, бу ишларни кўриб чиқиш учун ўзига нисбатан шу масала қўзғотилган кишилар, шунингдек шу масалани кўришни илтимос қилган давлат, жамоат ташкилотининг вакиллари ёки гражданлар суд мажлисига чақирилади.

Ота-оналик ҳуқуқлари жамоат ташкилотларининг илтимосига биноан, шу илтимос болаларни тўғри тарбиялаш манфаатларига зид келмаган тақдирда, суд йўли билан тикланади.

4. Маст ҳолдаги кишиларга ёки балоғатга етмаганларга арoқ ва бошқа ўткир спиртли ичимликларни сотишга йўл қўйган ёхуд арoқ ва бошқа ўткир спиртли ичимликларни сотишни чеклаб қўйиш тўғрисидаги белгиланган тартибларни бузаётган, шунингдек саноат корхоналари, ўқув юртлари, касалхоналар, санаториялар ва дам олиш уйлари, маданият уйлари ва томошахоналар олдида жойлашган савдо корхоналарида, оммавий сайил бўлаётган ва меҳнаткашлар дам олаётган жойларда ҳамда шундай ичимликларни сотиш тақиқлаб қўйилган бошқа савдо корхоналарида шу ичкиликларни сотишга йўл қўйган савдо ва умумий овқатланиш ходимларига маъмурий тартибда 10 сўмдан 20 сўмгача штраф солинади.

Шу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган чораларга дучор қилинган савдо ва умумий овқатланиш ходимлари шу тартибни такрор бузганлари тақдирда, улар Ўзбекистон ССР нинг меҳнат тўғрисидаги Қонунлар Кодексининг 47-моддасидаги «г» бандига мувофиқ ишдан ҳайдалишлари мумкин.

5. Белгиланиб қўйилсинки, самогон сотиб олишда айбли бўлган кишиларга шу кишилар ишлаб, яшаб ёки ўқиб турган жойдаги жамоат ташкилотлари, меҳнаткашлар коллективлари ёхуд ўртоқлик судлари томонидан ижтимоий таъсир ўтказиш чоралари кўрилади ёки маъмурий тартибда 3 сўмдан 10 сўмгача штраф солинади.

6. Ушбу Фармоннинг 1, 4 ва 5-моддаларида кўзда тутилган штрафлар меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар Совети ижроия комитетининг маъмурий чоралар кўрувчи комиссияси томонидан милиция органларининг, тартибни бузган киши ишлаб, яшаб ёки ўқиб турган жойдаги жамоат ташкилотларининг ёки меҳнаткашлар коллективларининг тақдимига биноан солинади.

Штраф муддатида тўланмаган тақдирда, қонунда белгиланган тартибда ундириб олинади.

7. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига шу Фармоннинг қўлланиш тартибини белгилаб бериш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1961 йил, 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ШОЛИ ЭКИШНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Шоли Ўзбекистонда энг қадимий қишлоқ хўжалик экинларидан бири бўлиб, катта халқ хўжалик аҳамиятига эгадир.

Бу етти йилликда суғориладиган ерлар кўпгина кенгайтирилиши сабабли шоли экиш анча кўпайтирилади. Бу эса ерларнинг мелиоратив ҳолатини ёмонлаштиришга ва безгак чивини (пашшаси)нинг тарқалишига йўл қўймаслик учун шолини белгиланган қоидаларга қатъий суратда мувофиқлаштириб экишни талаб қилади.

Аммо, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари бу қоидаларни қўпол равишда бузмоқдалар, бунга баъзи районларнинг совет ва қишлоқ хўжалик органлари йўл қўйиб бермоқдалар. Ерларни мелиорация жиҳатидан зарур равишда тайёрламай туриб, кўпинча майда участкаларга ҳамда аҳоли яшайдиган пунктларга бевосита яқин жойларга, баъзан эса шу пунктлар доирасида томорқа участкаларидаги ерларга шоли экилмоқда.

Шоли экишни тартибга солиш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Аҳоли яшайдиган барча пунктларнинг территориясида, шунингдек шаҳарларнинг, ишчи посёлкаларининг, қишлоқларнинг ва район марказларининг четкаларидан 2 километргача бўлган ерларда шоли экиш тақиқлансин.

2. Суғориладиган ерларнинг қолган массивларида фақат катта участкаларгагина шоли экишга рухсат берилиши мумкин, бунинг учун шоли экишга ажратилган ерлар сув билан таъминланган бўлиши, гидромелиорация ва агротехника талабларини қондирадиган бўлиши ва шоликорлик теварагида коллекторлар, етарли миқдорда зовурлар бўлиши, булар зовурлардан чиқадиган сувларнинг қабул қиладиган мустаҳкам жойларга ёки ишлаб турган коллектор шохобчаларига оқизилишини таъминлаши лозим.

3. Тақиқланган зоналарда, шунингдек мазкур шартларга риоя қилинмаган ҳолларда шоли экилган тақдирда бундай шоликорликлардаги шоли экинлари ҳайдаб юбориб йўқотилади.

4. Ушбу Фармонни бузган гражданларга 50 сўмгача бўлган миқдорда, мансабдор шахсларга эса 100 сўмгача бўлган миқдорда маъмурий тартибда штраф солинади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси.
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1961 йил, 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 91 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

В. И. Ленин турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисида

Шу кунларда мамлакатимиз меҳнаткашлари ва бутун дунёдаги софниятли кишилар Коммунистик партия ва Совет давлатининг ташкилотчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 91 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Мисли кўрилмаган муваффақиятлар ва ажойиб тарихий воқеаларга бой бўлган бизнинг давримиз марксизм-ленинизм ғолиб ғояларининг тантана қилаётганини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Ана шу тантана қилаётган ғояларнинг энг муҳими В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги марксистик назариядир. Тинч-тотув яшаш масаласи социалистик революция тўғрисидаги ленинча назариянинг таркибий қисмидир.

Турли мамлакатлар, деб уқтирган эди улуғ доҳи, капитализм системасидан ҳар хил вақтда ажраб чиқадилар, шу сабабли ҳам социализмга ўтиш бир вақтда рўй берадиган воқеа бўлмай, балки бутун бир тарихий даврни ташкил этади. Бундан келиб чиқадиган мантиқий хулоса шуки, бир ёки бир неча социалистик мамлакатларнинг капиталистик мамлакатлар билан ёнма-ён яшаши капитализмдан социализмга ўтиш даврида тарихий заруриятдир, объектив қонун ҳисобланади.

В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган ва асослаб берилган турли ижтимоий системадаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши принципи ташқи сиёсат соҳасида Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосий бош йўли бўлиб қолди. Бу принцип Совет ҳокимиятининг биринчи давлат ҳужжати сулҳ тўғрисида В. И. Ленин қўл қўйган тарихий декретда ўз ифодасини топган эди. Бу тарихий ҳужжатда Совет давлати урушни инсоният олдида мисли кўрилмаган жиноят деб қоралаб, урушувчи мамлакатларни қон тўкишни тўхтатишга ва адолатли демократик сулҳ тузишга чақирган эди. Лекин ёш Совет давлатининг тинч-тотув яшашга ундовчи бу оташин ва оқилона чақириғи империалистик давлатлар томонидан қабул қилинмади. Улар Совет давлатини бўғиб ташлаш учун рус помешчиклари, капиталистлари ва чор генераллари билан тил бириктириб, ҳарбий интервенция уюштирдилар. Шунда совет халқи қўлга қурол олишга ва яшашга бўлган ҳуқуқини куч билан исботлашга мажбур бўлди. Аммо ҳарбий интервеция ва гражданлар урушининг энг оғир даврида ҳам В. И. Ленин Совет давлатининг империалистик мамлакатлар билан тинч-тотув яшаши мумкинлиги ва зарурлиги тўғрисидаги нуқтаи назарда қаттиқ турди. У совет давлатининг бошлиғи сифатида капиталистик мамлакатлар билан бўлган муносабатда ана шу принципни амалга ошириш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни кўрди.

Совет ҳукумати чет эл ҳарбий интервенцияси даврида урушни тўхтатиш ва тинч-тотув муносабатларни ўрнатишни таклиф этиб, империалистик давлатларга бир неча марта мурожаат қилди. 1918 йил августидан 1919 йил декабригача бўлган давр ичида Совет давлати империалистик давлатларга 11 марта сулҳ тузиш тўғрисидаги таклифини айтди. Аммо Совет давлатига қарши нафратлари авж олиб кетган империалистлар бу таклифларни рад этдилар.

Коммунистик партия раҳбарлигида қаҳрамонона курашган совет халқи интервентларни батамом тормор келтириб, социализмнинг капитализм устидан жаҳоншумул-тарихий ғалабасини таъминлади. Совет халқининг чет эл интервентлари ва ички контрреволюцияга қарши қаҳрамонона кураши натижаларини баҳолаб, В. И. Ленин бундай деган эди: «Шундай қилиб, бизнинг сиёсатимиз ва олдиндан айтган гапларимизни барча воқеалар асосан тасдиқлаб берди... Ўзимиз учун шундай шароит яратиб олдикки, бу шароитда биз, ҳозир биз билан савдо муносабатлари ўрнатишга мажбур бўлаётган капиталистик давлатлар билан бир қаторда яшай оламиз... Биз фақат нафас ростлаш имконига эга бўлиб қолмасдан, шу билан бирга янги бир даврга ҳам эга бўлиб олганлигимиз, бу давр ичида эса биз капиталистик давлатлар орасида ўзимизнинг халқаро яшаш ҳуқуқимизни асосан қўлга киритганлигимиз аниқ ва равшан бўлади». (Асарлар, 31 том, 434-бет).

В. И. Ленин қайси система афзал: капиталистик системами ёки социалистик системами, деган масалани уруш билан эмас, тинч иқтисодий мусобақа йўли билан ҳал этиш керак деб уқтириб, бизнинг мамлакатимизда социалистик қурилишнинг катта тарихий ва халқаро аҳамиятга эга эканлигини кўрсатган эди.

Улуғ назариётчи икки системанинг тинч-тотув яшаши мумкинлиги ва зарурлиги тўғрисидаги масалани фақат асослаб берибгина қолмай, балки уни амалга ошириш, мустаҳкамлаш ва ривожлантириш воситалари ҳамда йўлларини кўрсатиб берди. У совет давлати билан капиталистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни тенг ҳуқуқлилик, иқтисодий жиҳатдан ўзаро манфаатдорлик принциплари асосига қуриш керак деб кўрсатган эди. В. И. Ленин тинч-тотув яшашни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришнинг энг муҳим воситаларидан бири тенгҳуқуқлилик, бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик ва давлатлар суверенитетини ҳурмат қилиш асосида йирик капиталистик давлатлар ва аввало АҚШ билан яхши муносабатларни ўрнатишдир, деб уқтирган эди. У «Америка капиталистлари бизга тегмасинлар. Биз ҳам уларга тегмаймиз» деган эди.

Шу билан бирга Владимир Ильич тинч-тотув яшаш капиталистик ва социалистик давлатларнинг сиёсий ва идеология муносабатларида қандайдир келишувчиликка йўл қўйишлари, марксизм принципларидан чекиниш ва синфий курашдан воз кечиш деган гап эмас асло, деб уқтирган эди.

Икки системанинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги ленинча таълимотнинг асосий принциплари ана шулардан иборат.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Совет давлатининг 43 йиллик тарихий даврида капиталистик мамлакатлар билан тинч ва амалий фойдали алоқаларни ўрнатиш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни кўриб келмоқда. Совет ҳукуматининг оғишмай амалга ошириб келган тинчликсеварлик сиёсати мамлакатимизнинг 20 йил давомида тинчликда яшашини таъминлади. Партиямиз бу даврдан жуда ҳам унумли фойдаланди. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида социализм қурди ва мамлакатимизни иқтисодий ва ҳарбий жиҳатдан дунёда қудратли социалистик давлатга айлантирди. Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам партия ва ҳукуматимиз тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик қилишнинг ленинча кўрсатмаларига оғишмай амал қилиб, гитлерчиларга қарши коалиция тузиш ишига кўп куч сарфлади. Партиянинг бу соҳада олиб борган ишлари турли ижтимоий тузумдаги мамлакатлардан ташкил топган, гитлерчиларга қарши кучли коалициянинг ташкил қилинишига олиб келди. Бу коалициянинг тузилиши фашистлар Германияси устидан ғалаба қозонишда муҳим роль ўйнади ва шу билан бирга фақат тинчлик даврларида эмас, балки ҳарбий ҳаракатлар вақтида ҳам тотув яшаш ва ҳамкорлик қилиш мумкинлигини кўрсатди.

Партиямизнинг XX ва XXI съездлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларида, Н. С. Хрушчевнинг нутқларида, коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг Москва Кенгаши материалларида тинч-тотув яшаш масаласига катта аҳамият берилди ва бу ленинча назария конкрет тарихий шароитга мувофиқ равишда ривожлантирилди. Турли ижтимоий системадаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги масала ҳозирги даврда катта принципиал ва биринчи даражали ҳаётий аҳамиятга эгадир.

Империализмнинг пропагандист маддоҳлари социалистик мамлакатларнинг тинч-тотув яшаш тўғрисидаги таклифлари фақат тактика йўлидир деб вайсайдилар. Н. С. Хрушчев ўз нутқларида бир неча марта Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тинч-тотув яшашга интилиши қандайдир тактика мулоҳазаларидан келиб чиқмай, балки социалистик давлатларнинг табиатидан келиб чиқадиган интилишдир, деб кўрсатди. Бу мамлакатларда бойлик орттириш, бошқаларнинг ерини босиб олиб, халқни қулликка туширишга интилувчи синфлар ёки социал группалар йўқ. Бизнинг ҳозирги бош вазифамиз инсониятни ҳозирги замон термоядро уруши даҳшатидан сақлаб қолишдир. Биз кучсизлик ёки урушдан қўрқишлик орқасидагина тинч-тотув яшашга ва қирғин урушининг олдини олишга чақираётганимиз йўқ. Агар империалистлар янги жаҳон урушини бошлаб юборадиган бўлсалар, бу урушда империализмнинг узил-кесил йўқ бўлиб кетишини яхши биламиз. Лекин биз миллион-миллион кишиларнинг ҳалокатга учрашини ва қулоқ эшитмаган вайронгарчиликларнинг рўй бериши ҳисобига чиркин империализмнинг ҳалок бўлишини истамаймиз. Биз империализмнинг ўлимга маҳкум эканлигини яхши биламиз, аммо унинг ўрнини кишиликнинг энг прогрессив жамияти — социализм олишини истаймиз. Социализм эса кишилар учун фаровон ҳаёт яратиб беради ва империализм томонидан кишилар бошига тушириладиган фалокат ва бахтсизликларнинг олдини олади. Н. С. Хрушчевнинг қайта-қайта уқтириб ўтишича, икки системанинг тинч-тотув яшашини воқеликка айлантиришдан мақсад тинч иқтисодий мусобақада вақтдан ютишдир. Ана шу иқтисодий мусобақа натижасида ҳамма мамлакатлардаги кишилар фақат социализмгина инсоният учун юқори даражадаги фаровон ҳаётни таъминлаб беришига ишонч ҳосил қиладилар. Бу эса ҳалокатдан қўрққан империалистларни янги жаҳон урушини бошлаб юборишга бўлган интилишдан воз кечишга, қуролсизланишга рози бўлишга ва халқаро кескинликни юмшатишга мажбур қилади.

Совет давлатининг 43 йиллик тарихий тажрибаси шуни кўрсатадики, тинч-тотув яшаш масаласи аллақачон ҳал қилинган масаладир. У назарий эмас, балки давримизнинг амалий масаласига айланиб қолди. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, Совет Иттифоқи билан яқиндан дўстлик алоқаларини ўрнатган мамлакатлар (Финляндия, Австрия, Афғонистон, Ҳиндистон ва бошқалар) бундай муносабатдан жуда яхши манфаат кўрмоқдалар. Шундан кўриниб турибдики, ҳозир масала тинч-тотув яшашни тан олиш ёки тан олмасликда эмас. Бу принцип давримизнинг воқелигига айланиб қолди. Ҳозир тинч-тотув яшаш ва иқтисодий мусобақани ҳар томонлама мустаҳкамлаш ва ривожлантириш зарур. Зўр бериб қуролланиш соҳасида мусобақалашиш эмас, балки қайси тузум халқ учун фаровон турмушни таъминлаб бериши соҳасида мусобақалашиш керак. Ана шунда халқнинг ўзи қайси тузумнинг афзаллигини тушуниб олади.

КПСС XXII съездини муносиб кутиб олишга отланган совет халқи бу йил В. И. Ленин туғилган куннинг 91 йиллигини сиёсий активлиги ғоят ошган ва космосга биринчи бўлиб совет кишиси учган ва бутун дунё совет космонавтига қойил қолаётган бир вақтда байрам қилмоқда. Халқимиз ленинизмнинг ўлмас ғояларини амалга ошириб Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизмнинг муҳташам биносини қурмоқда.

Н. ПРОКУДИН.

Квадрат-уялаб чигит экишга алоҳида эътибор берайлик

☆ ☆ ☆

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Илғор колхоз ва совхозлар — тажриба-намуна хўжаликлари

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР қишлоқ хўжалик министрлигини қайтадан тузиш тўғрисида»ги қарорига биноан Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларининг илғор совхозлар ва колхозлар базасида 110 район тажриба-намуна хўжаликлари ташкил этиш тўғрисидаги таклифларини қабул қилдилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика қишлоқ хўжалик министрлиги, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари зиммасига тажриба-намуна хўжаликларини малакали мутахассислар билан таъминлаш, бу хўжаликларни тузиш ва уларнинг ишларини амалга оширишда ҳар тарафлама ёрдам кўрсатиш вазифасини юкладилар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, область қишлоқ хўжалик бошқармалари зиммасига тажриба-намуна хўжаликларининг ишини илмий асосда ташкил қилиш, бу хўжаликларнинг шу йилдаёқ атрофдаги бошқа колхоз ва совхозларга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини энг яхши олиб боришнинг намунаси бўлиб хизмат қилиши учун маҳсулот бирлигига меҳнат ва маблағларни кам сарф қилган ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини энг кўп етиштиришни таъминлаш вазифасини юкладилар.

Район тажриба-намуна хўжаликлари

Хўжаликлар	Хизмат кўрсатадиган районлари
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА:	
«Оққўрғон» совхози	Оққўрғон райони
Мичурин номли колхоз	Бўка райони
«Пискент» совхози	Пискент райони
«Полярная Звезда» колхози	Ўрта Чирчиқ райони
«Политотдел» колхози	Юқори Чирчиқ райони
Сталин номли колхоз	Янгийўл райони
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози	
«Малик» совхози	Қуйи Чирчиқ райони
«Октябрь» колхози	Сирдарё райони
1-«Боёвут» совхози	Гулистон райони
1-«Далварзин» совхози	Янгиер райони
Сталин номли колхоз (Калинин райони)	Бекобод райони
	Калинин, Оҳангарон районлари
«Ўзбекистон» колхози	Чиноз райони

ШУ ҲАМ ОТАЛИК ЁРДАМИ БЎЛДИМИ?

Наслчилик совхозининг директори ва Чиноз райкомининг бюро аъзоси ўртоқ Камол Аъзамов бир неча бор Энгельс номли колхозни оталикка олганини эълон қилди. Колхоз раиси ўртоқ Эшон Шамсиевга бу йил бир тонна «ВИР-142» сортли маккажўхори уруғи билан таъминлашга, 50 гектар ерга чигит экиб беришга, ўз совхозида етиштирилаётган ишчилар қўлидаги зотли сигирлардан 15 тасини сотиб олишда ёрдамлашишга тантанали ваъда берди.

Лекин ўртоқ Аъзамовнинг гаплари қуруқ ваъдадан нарига ўтмади. Ҳозиргача на сигирдан, на маккажўхори уруғидан дарак бор. Чигит экиш даврида ёрдам бериш учун юборилган бир ҳайдов трактори колхозга етар-етмас «пақ-пақ» этдию, бузилди қолди. Келгандан бери у қимирлагани йўқ. Колхоздагилар бу трактордан фойдаланиш ўрнига, энди унинг ташвишини тортишяпти.

Хўш, колхознинг ўзида нима гап?

1100 гектар пахта майдонига эга бўлган бу колхознинг ерлари Қозоғистонга туташ қирларга жойлашган. Агар колхоздаги барча тракторлар ҳисобга олинса, техника етарли экан деган хулосага келиш мумкин. Ахир бу колхозда 11 та ҳайдов трактори, 8 та «ДТ-24», 10 универсал, 16 та сеялка ва бошқалар бор. Лекин ҳайдов тракторларидан 3 таси, чопиқ тракторларидан 2 таси ҳанузгача ремонтдан чиқарилмаган. Улар бостирманинг тагида турибди. Умуман олганда, бу колхоздаги техникадан унумли фойдалана оладиган механизатор кадрлар етишмайди. Қинғир-қийшиқ, паст-баланд қирларга ғўзани суғоришга мослаб чигит эка оладиган Валижон Маматов сингари моҳир механизаторлар жуда кам. Чигит экилаётган ҳозирги пайтда 5 та тракторни ҳайдаш учун механизатор йўқ.

Колхозда бу йил 150 гектар текис ерга квадрат-уялаб чигит экилиши лозим. Лекин қайси бригаданинг қайси картасига квадрат-уялаб чигит экилишини колхоз раиси Шамсиев ҳам, колхоз партия ташкилотининг секретари Ҳасанов ҳам, агроном Султонхўжаев ҳам ҳанузгача билмайдилар. Бу ишга улар мутлақо тайёргарлик кўрмаганлар. Агроном ўртоқ Султонхўжаев: «Агар бизга мутахассис юборилмаса, квадрат-уялаб чигит эколмаймиз», — дейди. Улар мутахассис келишини кутмоқдалар.

У ерда фақат квадрат-уялаб чигит экиш эмас, оддий усулда чигит экиш ҳам қониқарли эмас. Аввало колхоздаги 16 сеялкадан шу кунларда бор-йўғи 5—6 таси шунчаки ишлаб турибди. Бир кунда бор-йўғи 20—30 гектар ерга чигит экиляпти. 7-бригададаги сеялка соат роса 12 бўлганда юра бошлади. Чунки сеялка чигит экиладиган жойга барвақт келтириб қўйилмаган. Бундан ташқари сеялканинг чигит соладиган барабан шестерняси синиб қолган.

Бу ердаги ташкилий уюшқоқсизликлар ҳам чигит экишнинг тез ва сифатли ўтказилишига ҳалақит беряпти. Колхоз раҳбарларидан, нега ҳамма сеялкалар ишламаяпти, деб сўрасангиз, ер етказиб беролмаяпмиз, борона қилиб улгириб бўлмаяпти, чунки тракторлар етишмайди, деб жавоб берадилар. Агар, тракторлар неча сменада ишлаяпти, деб сўрасангиз, улар бир сменада деб жавоб берадилар. Демак, бу колхозда эндигина 200 гектарга ерга чигит экилганига фақат трактор етишмагани сабаб бўлаётгани йўқ. Балки ишнинг тўғри ташкил қилинмагани ҳам, борона қиладиган тракторларнинг икки сменада ишлатилмаётгани ҳам сабаб бўлаётир.

Умуман, колхозда техника етишмаётгани тўғрисида кўп гап бўладию, лекин техникага тўғри муомала қилиш, уни эҳтиётлик билан ишлатиш, унга қараш тўғрисида оғиз очилмайди. Шу йилнинг ўзида айрим механизаторлар бепарво ва бефарқ қараганликлари учун 6 тракторнинг баъзи қисмлари эриб, ишдан чиққан. Аммо колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари ўртоқ Ли Мун Хан тракторчи кадрларга техникага қандай муомала қилишни ўргатмаётир. Шу туфайли тажрибасиз механизаторлар пала-партиш ишлаб, туппа-тузук тракторларни ишдан чиқараётирлар.

Кўриниб турибдики, бу камқувват колхознинг энг заиф томони — етарли механизатор кадрларга эга бўлмагани, шу туфайли мавжуд техникадан унумли фойдаланилмаётганидир. Унинг камқувват, қолоқ бўлиб қолишининг асосий сабабларидан бири шу. Колхоз раҳбарлари бунга тушунатуриб, кадрлар тайёрлашга кам эътибор бермоқдалар. Бу нарса, айниқса, чигит экилаётган ҳозирги пайтда яққол сезила бошлади. Колхозда механизатор кадрлар етишмаслиги район ва оталик ташкилотларига ўтган йили ҳам маълум эди. Бу ҳақда талай гаплар ҳам бўлган эди. Лекин ҳамон бу масала ҳал бўлмай келяпти.

Бугун ҳам шу колхозга райондан келган Пахта станцияси кабель заводининг директори Коломейцев, наслчилик совхози партия ташкилотининг секретари Қурбонов, район РТСининг директори Кан Ге Эн ўртоқлар колхоз раҳбарларига кўмаклашиш ҳақида катта-катта ваъда бердилар. Бу ваъдалар ҳақида ҳозир бир нарса дейиш қийин. Келинни келганда, сепини ёйганда кўриш керак.

Колхоздаги ўртоқлар ваъда берувчиларни жуда кўп кўрганлар. Чунончи область сув хўжалиги бошқармаси йўли билан бу йил 44 минг кубометр ҳажмида сув йўллари бажарилиши, тузатилиши, Р— 27 каналидан сув келтириш ҳақида ваъдалар олинган эди. Бу катта ваъдалар ҳали бажарилгани йўқ.

Энгельс номли колхозда ўзи ишламай, ишбузуқлик қилиб юрган баъзи шахслар район ташкилотларига ҳам маълум. Улар кўтарган алғов-далғов ҳозир чигит экиш ишига ҳам салбий таъсир қилаётир. Бироқ бундай шахсларга ҳамон қатъий зарба берилмаётир. Бу колхоз қаддини ростлаб олиши учун унга ҳар тарафлама ёрдам бериш, ваъдалардан амалий ишга ўтиш керак.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Квадратлар кўзга ташланди

Пискент (телефон орқали олинди) «Пискент» совхозининг 1-бўлимидаги коммунист ўртоқ Д. Гайдаров бошлиқ бригада ишчилари бир неча йиллардан буён пахтадан мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Бригада пахтакорлари ўтган йили ҳар бир гектар ердан 26 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтариб, катта ютуқни қўлга киргизган эдилар.

Етти йилликнинг учинчи йилида бу бригада пахтакорлари 85 гектар майдоннинг ҳар гектарида 30 центнердан пахта ҳосили етиштириш юзасидан юксак мажбурият олганлар. Улар ўз зиммаларига олган мажбуриятни шараф билан бажариш учун эрта кузданоқ белни маҳкам боғлаб ишга киришиб кетган эдилар. Ҳамма ер майдонлари 27—30 сантиметр чуқурликда сифатли қилиб шудгорланди. Дала бошларига 800 тоннадан ортиқ гўнг чиқариб қўйилди. Мавжуд ариқ-зовурлар ўз вақтида тозаланди. Бригада механизаторлари трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик асбобларини ўз вақтида ремонтдан чиқариб қўйган эдилар.

Кунлар исий бошлагач, барча карталар оби-тобида бороналанди. Натижада ерда етарли миқдорда нам сақлаб қолинди. Экиш кампаниясига ҳамма нарса шайлаб қўйилганлиги туфайли бригадада чигит экиш ишлари апрель ойининг дастлабки кунлариданоқ қизитиб юборилди. Илғор механизатор Арслон Ризвонов бошқараётган агрегат аъзолари чигит экишда фақатгина суръатни жадаллаштириб қолмасдан, ишнинг сифатига ҳам алоҳида эътибор бердилар. Агрегат аъзолари тиним билмай ишлаганлари натижасида ҳар куни 10—12 гектар ерга чигит экишга муваффақ бўлдилар.

Шундай қилиб, бригадада чигит экиш қисқа муддатда тугалланди. Дастлаб экилган чигит шу кунларда бир текис униб чиқди. Бригаданинг 30 гектар майдонида яшил квадратлар ҳосил бўлди. Пахтакорлар ана шу карталардаги экинга биринчи ишлов беришни бошлаб юбориш учун тайёргарлик кўраётирлар.

— Бу йил, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Гайдаров, — чигит ўтган йилдагига нисбатан 10 кун илгари униб чиқди. Бу эса ғўза қатор ораларини ишлашни барвақт бошлаб юборишга имкон беради.

О. ЭШОНҚУЛОВ.

Чигит тез ва сифатли экилаётир

«Пискент» совхозининг 1-бўлим ишчилари бу йил 900 гектар пахта майдонига чигит экиб, 2361 тонна пахта ҳосили етиштириш ниятида астойдил ишламоқдалар. Ҳозир бўлимда бутун куч чигитни ўз вақтида сифатли қилиб экиб олишга қаратилган.

Айниқса, чигитни сифатли қилиб экиш иши коммунист Даштон Гайдаров бошлиқ бригадада яхши уюштирилган. Ўртоқ Азаматов бошлиқ бригадада 122 гектар майдондан 86 гектарига механизатор Йўлдош Абдуллаев 60х50 схемаси билан сифатли қилиб чигит экди.

Совхознинг бошқа бўлим ва бошқа бригадаларида ҳам чигит экиш шу хилда давом этаётир.

Чиноз районидаги «XXI партсъезд» колхозининг ўртоқ А. Боймуродов бошлиқ бригада аъзолари бу йил 166 гектар ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Бригадада чигит экиш қизғин давом этмоқда. Механизатор Жалолиддин Райимбердиев, сеялкачи Ҳайдар Эсонов ўртоқлар экиш нормаларини ошириб бажармоқдалар. Суратда: бригадада чигит экиш пайти.

М. Устабобоев фотоси.

Сабзавот экинлари сифатли парвариш қилинмоқда

Оржоникидзе районидаги «XXI партсъезд» совхозининг 3-бўлимидаги 5-бригада ишчилари эртаги картошка, сабзавот экинларини парвариш қилишни кучайтириб юбордилар. Барвақт экилиб, сифатли парвариш қилинган 4 гектар ердаги карам гуркираб ўсаётир. Беш гектар ердаги пиёз ўтдан тозаланиб, эрта етилиши учун замин яратилди. Помидор кўчати ҳам барвақт экилди.

Бригада ишчилари уюшқоқлик билан меҳнат қилиб, мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштириш учун астойдил курашаётирлар. Ишчилардан М. Юнусова, В. Файзиева, М. Саримсоқова ўртоқлар топшириқни ошириб адо этаётирлар. Ўртоқ А. Асқаров бригадасида бундай илғорлар кўп.

С. МУҲИТДИНОВ.

РЕСПУБЛИКА ХОТИН-ҚИЗЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

ҲАР БИР ИШДА ПЕШҚАДАМ БЎЛАЙЛИК

Суратда: конференция қатнашчиларидан бир группаси.

А. Абалян фотоси.

(ТОШКЕНТ ШАҲАР ХОТИН-ҚИЗЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

<>

18 апрелда Тошкент шаҳар хотин-қизларининг конференцияси бўлиб ўтди. Шу куни Свердлов номли концерт зали пойтахтимиз саноат корхоналарининг илғор аёллари, фан ва маданиятимизнинг пешқадам қиз-жувонлари, қаҳрамон оналар, соғлиқни сақлаш посбонлари, меҳрибон тарбиячилар билан лиқ тўла эди. Улар шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ И. Р. Арнаутовнинг «Партия XXII съездини муносиб кутиб олиш ва етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашда шаҳар хотин-қизларининг вазифалари» деган темадаги докладини мароқ билан тингладилар. Докладчи совет халқи қўлга киритаётган муваффақиятлар, совет фани ва техникасининг мислсиз ғалабаси — фазога биринчи бўлиб совет кишиси учирилганлиги ҳақида гапиради.

— Мамлакатимиз халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари, — деди нотиқ, — тез суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Саноат, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришни аҳоли талаби даражасига етказиш учун барча тадбирлар амалга оширилмоқда. Ана шу муваффақиятлар ижодкор совет хотин-қизларининг иштироки билан қўлга киритилаётир. Ўтмишда ҳақ-ҳуқуқсиз бўлган ўзбек қизи бугун олима, тарбиячи, доктор. Мана шу йиғинимизда доҳи Ленинни кўрган кекса коммунист Ғойибжонова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марҳамат Йўлдошева, жуда кўп олималар, фан кандидатлари, хизмат кўрсатган ўқитувчилар, Иттифоқимиз, республикамиз Олий Совети депутатлари ўтирибтилар.

Докладчи шаҳар меҳнаткашларининг меҳнат ғалабалари ҳақида гапирар экан, зарбдор аёлларимиз номларини ҳурмат билан тилга олади.

— Аммо, бу муваффақиятларимиз билан бир қаторда ишимизда ҳали камчиликларимиз ҳам йўқ эмас. Хотин-қизларни ишлаб чиқаришга кўпроқ жалб қилиш, уларни раҳбарлик лавозимига кўтариш масалаларига, айниқса, саноат корхоналарида кам эътибор берилмоқда. Жумладан, электр лампа заводидек катта корхонада раҳбарлик лавозимида бирорта ҳам хотин-қиз йўқ. Ваҳоланки, у ерда кўп йиллик тажрибага эга, ишбилармон аёлларимиз бор. Шунингдек, бошқа баъзи корхоналарда ҳам худди шундай ҳолни кўриш мумкин.

Ўртоқ Арнаутов меҳнаткаш хотин-қизларимиз учун яхши шароит яратиб бериш, болалар боғчаси, яслиларидаги ўринларни кўпайтириш лозимлиги ҳақида тўхталиб ўтди.

Нотиқ хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлиш ҳоллари ҳозирги кунда ҳам содир бўлаётгани жуда катта нуқсон эканлиги ҳақида гапириб, айрим фактлар келтирди.

— Ўзбек қизларини ўқишдан маҳрум қилиш фактларига бефарқ қаралмоқда. Масалан, Октябрь районида яшовчи Усмон Азимов 8-синфда ўқиб турган қизини 41-мактабдан чиқариб олган. Аммо мактаб директори ўртоқ Умархўжаев бунга бефарқ қараган. Октябрь районидаги мактабларда бундай мисоллар кўплаб топилади.

Маҳаллаларда агитация-пропаганда ишларини кучайтириб юбориш, лекция, суҳбатлар, турли кечалар ўтказиш лозим. Бу жанговар ишда ҳам актив хотин-қизларимизнинг ўзлари намуна бўлишлари керак.

Доклад юзасидан қизғин музокаралар бошланди.

Биринчи бўлиб Октябрь район партия комитетининг секретари ўртоқ Бобожонова сўзга чиқади.

— Биз ажойиб замонда — совет фани, техникаси космосни забт этиб, унга биринчи космонавт — Юрий Гагарин парвоз этган замонда яшамоқдамиз, — дейди у, — бу оламшумул-тарихий муваффақиятни қўлга киритишда совет хотин-қизларининг ҳам салмоқли ҳиссалари бор, албатта. Қадрли Никита Сергеевич томонидан қаҳрамоннинг рафиқаси Валентина Ивановнага берилган юксак баҳо биз тошкентлик аёлларни ҳам руҳлантириб юборди. Ана шу баҳога муносиб бўлайлик.

Ўртоқ Бобожонова район хотин-қизларининг меҳнат ғалабалари, уларнинг партиямиз XXII съездига муносиб совғалар тайёрлаётганликлари ҳақида тўхталди. У район хотин-қизлар совети томонидан маҳаллаларда ўтказилаётган турли тематик кечалар, маданият, халқ университетларининг машғулотлари хотин-қизларни қизиқтираётганлиги, районда хотин-қизлар учун юридик консультация ва махсус медицина пункти ташкил этилганлигини айтди.

Шу билан бирга, нотиқ бу соҳада районда ҳали анча камчиликлар борлиги ҳақида ҳам гапирди.

— Ишчи ва хизматчиларининг кўпчилигини аёллар ташкил этган пиллакашлик фабрикасида ёш болали аёллар учун дуруст шароит яратиб берилмаган. 7-қурилиш бошқармаси болалар боғчалари, яслиларини қуришни судраб келмоқда.

«Таштрансмаш» заводи хотин-қизлар Советининг раиси ўртоқ Потапова советнинг иш тажрибалари ҳақида сўзлаб берди. У раҳбарлик лавозимига хотин-қизлардан кўпроқ кўтариш зарурлигини, меҳнатда чиниққан аёлларимиз бу ишончни шараф билан оқлаяжакларини уқтиради.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти ўртоқ Абдуллаева университет «Қизлар клуби»нинг намунали ишлари ҳақида мароқ билан сўзлайди. Клуб ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда жуда катта ёрдам бераётганлигини жонли мисолларда кўрсатади.

Шунингдек, сўзга чиққан Тошкент педагогика институти директорининг ўринбосари ўртоқ Афонина, Киров район партия комитетининг секретари Абдуллахонова ва бошқа ўртоқлар пойтахтимиз хотин-қизлари мамлакатимизда етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашда актив иштирок этаётганликлари ҳақида, улар тажрибаларини кенг ёйиш зарурлиги тўғрисида сўзладилар. Шу билан бирга, хотин-қизларнинг меҳнатини енгиллатиш, шаҳарда маиший хизмат кўрсатадиган корхоналарни кўпайтириш, уларнинг хизматини янада яхшилаш кераклигини таъкидлаб ўтдилар.

Конференция қатнашчилари шаҳар хотин-қизлар Совети аъзолигига кандидатлар ва республика хотин-қизларининг II съездига делегатлар сайладилар.

КПСС Марказий Комитетига партиянинг XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш баён этилган мактуб қабул қилинди.

Конференция делегатлари Совет Иттифоқи Қаҳрамони, дунёда биринчи космонавт — Юрий Гагариннинг онаси Анна Тимофеевна Гагаринага қутлов телеграммаси йўлладилар.

Конференция ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насритдинова, Ўзкомпартия Марказий Комитетининг секретарлари Ф. Е. Титов, З. Р. Раҳимбобоева ўртоқлар иштирок этдилар.

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

ПОЛИМЕРЛАР „ПАЙВАНД" ҚИЛИНАДИ

«Пахта целлюлозасини ҳосил қилиш процессида унинг физика-кимёвий ва термодинамик хоссаларини ўзгартириш мумкинми?», «Бухоро гази асосида таркибида фтор элементи бўлган полимерларни ҳосил қилиш учун қандай қулай методдан фойдаланса бўлади», «Табиий синтетик полимерлар хоссаларини яхшилаш асосан нималарга боғлиқ?».

Ана шу масалалар ҳозирги пайтда кимёгар олимлар олдида турган энг муҳим проблемалардан ҳисобланади. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети физика-кимё лабораторияси олимлари мазкур муаммоларни ҳал қилишга дадил киришдилар.

— Синтетик полимерлар, — дейди илмий ишлар бўйича раҳбар, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, профессор Ҳ. Усмонов, — пишиқлиги, енгиллиги, иссиққа чидамлилиги ҳамда арзонлиги билан табиий полимерлардан фарқ қилади. Шу туфайли булардан машина ва станок деталларини ясаш фойдадан холи эмас. Нега деганда, ҳосил қилинадиган бу янги полимерлар ўзининг физик хоссаси жиҳатидан анча чидамли бўлади. Улардан, кейинчалик дарахтларнинг ортиқча парланишидан сақлаш учун ҳам фойдаланилади. Чунки, бу модда қуёш нурларини мумкин қадар кўпроқ ўтказиш хусусиятига эга. Бундан ташқари, кийим-кечак учун ишлатиладиган полимерлар ҳаво ва сув парини яхши алмаштириши билан ҳам характерлидир.

Афсуски, фойдаланилаётган мавжуд полимерларнинг кўпчилиги ҳам ана шундай афзалликларга эга эмас. Бундай материални фақат сунъий йўл билан ҳосил қилиш мумкин. Чунончи, табиий каучукдан тайёрланган резина пишиқ бўлса-да, бензин, мой ва кўпчилик эритувчи моддалар таъсирига, шунингдек юқори температурага чидамли эмас. Синтетик полимерларнинг айримлари юқори температурага чидамли бўлса-да, уларнинг эластик хоссага эга эканлиги кузатилган мақсадни бермайди. Шунинг учун «пайванд»ли сополимеризация усулидан фойдаланилади, яъни турли хоссага эга бўлган икки полимер бир-бирига кимёвий йўл билан «пайванд»ланади.

Табиий каучук билан синтетик хлорвинил мономери аралашмасига гамма нури таъсир эттириш йўли билан ҳосил қилинадиган сополимер моддаси ҳам мураккаб хусусиятга эга. Улар бензин, мой ва эритувчи моддалар таъсирида янада чидамли бўлади.

Бордию, синтетик полимер полистеролга полиакрилнитрал полимери «пайванд» қилинса, сополимернинг температурага чидамлилиги деярли икки баравар ортади. Демак, «пайвандлаш» орқали полимерларнинг хоссаларини ўзгартириш мумкин экан.

Шу кунларда физика-кимё лабораторияси ходимлари баъзи бир мономерлардан полимерлар ва сополимерлар ҳосил қилиш устида жиддий тадқиқот ишлари олиб боришаяпти. Бунда гамма нурларини таъсир эттириш методи жуда қўл келади. Дастлабки тажрибалар шуни кўрсатдики, гамма нури таъсирида янги хил полимерларни синтез қилиш ва уларнинг хоссаларини янада такомиллаштириш мумкин.

Олиб борилаётган бу илмий тадқиқотлар келажакда халқ хўжалигида кенг қўлланилади.

М. МИРҲАЙДАРОВ,
лаборатория илмий ходими.

КУБАНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ—БАРЧА ХАЛҚЛАРНИНГ ЭРКИНЛИГИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ДЕМАКДИР!

Бутун прогрессив инсоният Куба халқининг агрессорлар устидан қилган шонли ғалабасини қизғин табрикламоқда

☆ ☆ ☆

БМТ ўз бурчини бажариши керак

НЬЮ-ЙОРК, 19 апрель. (ТАСС). Сиёсий комитетнинг 18 апрель кечки мажлисида Қўшма Штатларнинг агрессив ҳаракатлари тўғрисида Кубанинг шикоятини муҳокама қилиш давом этди.

Биринчи бўлиб сўзга чиққан Мали делегати Умар Ли, ҳозирги вақтда сони унча кўп бўлмаган қаҳрамон халқнинг мустақиллиги хавф остида қолди, деди. У айтдики, менинг делегациям АҚШ делегатининг сўзидан жуда ҳам ташвишга тушиб қолди. АҚШ делегати Куба ташқи ишлар министрининг нутқида баён қилинган жуда жиддий ва асосли айбларни ҳатто инкор қилишга ҳам ҳаракат қилмади. Ли бундай деди: Кубани коммунизмда айблаш ана шу мамлакатнинг ички ишларига аралашиш учун бир баҳонадир, холос. Куба халқи, деб сўзини давом эттирди у, ўз мамлакати учун энг мақбул деб ҳисоблаган йўлни танлаб олиши нечун мумкин эмас? Куба ғарбий ярим шарда бўлганлиги учунгина Куба халқини ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқидан маҳрум этиш мумкинми, ахир? Мали делегати Кубага қарши интервенция бутун дунёда тинчликка хавф туғдиради, деб таъкидлади ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ажнабийларнинг ана шу мамлакат ички ишларига аралашувига йўл қўймаслик учун қатъий чоралар кўрсин, деб талаб қилди.

Шундан кейин сўзга чиққан Гватемала делегати ўз мамлакати территориясидан Кубага қарши агрессия қилинганлигини яна асоссиз равишда инкор қилишга уринди.

Албания вакили Малиле, комитет Американинг Кубага қарши агрессиясини тўхтатиш учун кескин чоралар кўрсин, деб талаб қилди. Албания вакили албан халқи Кубани қўллаб-қувватлайди, деди.

Мексика вакили Нерво. Кубадаги воқеалар Мексикада айниқса ёмон таассурот қолдирди, деб уқтириб ўтди. У, ўз ҳукумати АҚШ билан яхши муносабатларда бўлишга интилаётганлигини ва шу билан бирга Мексика яхши ҳаёт барпо қилиш учун курашаётган Куба халқининг орзу-тилакларига хайрихоҳ эканлигини таъкидлади.

Мамлакатимиз бошидан кечирган аччиқ тарихий тажриба, — деб таъкидлади Нерво,—Мексика ҳукумати ва жамоатчилигини ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқига қаттиқ риоя қилинишига нисбатан айниқса сезгир бўлишга мажбур этди. У, Америка давлатлари ташкилотининг устави ғарбий ярим шардаги бир мамлакатнинг бошқа мамлакатга қарши бевосита ва билвосита ҳар қандай агрессиясини қатъиян тақиқлаганлигини эслатиб ўтди. Ҳеч қайси давлат, деб сўзини давом эттирди у, бирор сабаб билан ўзига ёқмаган ажнабий давлатни ағдариб ташлаш учун ҳаракат қилиш ҳуқуқига эга эмас.

Мексика делегати Сиёсий комитетнинг муҳокамасига тақдим этган резолюция лойиҳаси барча мамлакатларни Кубада гражданлар урушини авж олдириш учун ўз территорияларидан фойдаланишга йўл қўймасликка, шунингдек бундан буён ҳам қон тўкилишига олиб келиши мумкин бўлган ҳар қандай ҳаракатлардан тийилиб туришга чақиради.

Куба ташқи ишлар министри ва бошқа давлатлар вакилларининг нутқларида АҚШ ни агрессия қилишда айблаб айтилган гапларга жавобан АҚШ делегациясининг бошлиғи Стивенсон одамлар шу вақтгача «Қўшма Штатларнинг тарихда мисли кўрилмаган олижаноблигини қадрламай келмоқдалар» ва Қўшма Штатларнинг ҳаракатларини қароқчи империализм ҳаракатлари, деб атамоқдалар, деб нолиди. Стивенсон Кубанинг ички аҳволи тўғрисида ёзилган узундан-узоқ брошюрани ўқий бошлади, Батиста матбуотининг тақдири тўғрисида кўз ёш тўкди, Америка монополиялари мол-мулкларининг национализация қилинганлиги тўғрисида ғазабланиб гапирди. Америкага сотилган малайлар революцион Кубага қарши қонли уруш олиб бораётган бир пайтда Стивенсон кубаликларга риёкорона насиҳат қилиб, улар болаларни ўқитишни, суд ишларини қандай ташкил этиш кераклиги ҳақида ва ҳоказолар ҳақида гапирди. Америка делегати Кастро ҳукумати ўз территориясини ўзи бомбардимон қилишни уюштирмоқда ва Кубага қарши интервентлар тайёрлаш учун Америка территориясидан ҳеч қачон фойдаланилган эмас, деб айтганида ҳамма истеҳзо билан кулди. Стивенсон Америка ҳукуматининг Куба халқига қарши жиноий иш олиб бораётган контрреволюционерларга «хайрихоҳ» эканлигини яна айтди.

СССР нинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили В. А. Зорин Сиёсий комитет аъзоларининг эътиборини шунга жалб этдики, Стивенсон ўз нутқида қардош Куба халқининг бошига тушган кулфат муносабати билан Мексика ва Эквадор делегатларининг ҳақли суратда ташвишланаётганлигини тамомила менсимади ва буни эътиборга олиш ўрнига, ана шу мамлакатнинг ички проблемаларини батафсил муҳокама қилишни афзал кўрди. Зорин айтдики, Қўшма Штатлар ва Гватемала вакиллари Кубага қарши интервенцияда қатнашаётганликларини асоссиз суратда инкор қилдилар. Хўш, бўлмаса интервентлар қаердан келдилар? — деб истеҳзо билан савол берди совет вакили. — Космосдан келдиларми? Аммо, ҳозиргача фақат бир киши — совет граждани майор Гагарингина космосдан қайтиб келганлиги маълум.

Совет делегати айтдики, АҚШ давлат секретари Д. Раскнинг кейинги матбуот конференцияси ва Стивенсоннинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги баёноти Қўшма Штатлар Кубага бостириб кирган контрреволюцион шайкаларни Америка территориясида уюштириб, тайёрлаганлигини ва қуроллантирганлигини исбот этади. Зорин, ҳозирги вақтда АҚШнинг ҳукмрон доиралари ўзларига ёқмаган ҳукуматларни ағдариб ташлаш учун ўз қўшинларини юборишга журъат этмаётирлар, деди.

Авваллари, деди Зорин, АҚШнинг денгиз пиёда аскарлари революцияни бўғиш ролини бажарган бўлсалар, эндиликда Америкага сотилган малайлар бу ролни бажармоқдалар. 1954 йилда Гватемалага қарши агрессия вақтида синаб кўрилган усуллардан ҳозирги кунда Кубага қарши фойдаланилмоқда. Қўшма Штатлар ҳозирги кунда қилаётганларидек, 1954 йилда ҳам Гватемалани бомбардимон қилган самолётлар АҚШ территориясидан учмаган эди, деб эълон қилган эдилар. Ҳозирги кунда қилинаётгандек, 1954 йилда ҳам АҚШ давлат секретари Даллес «Гватемаланинг мазлум халқи»га хайрихоҳлик изҳор қилган эди. Кубада, деб сўзини давом эттирди Зорин, гражданлар уруши бўлаётгани йўқ, балки Кубага қарши агрессиянинг Гватемалада қўлланилган усули амалга оширилмоқда.

Совет вакили айтдики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Қўшма Штатларнинг Латин Америкасидаги янги агрессиясига нисбатан бефарқ қарай олмайди. Муҳокама қилинаётган масала Американинг Куба Республикасига қарши агрессиясини дарҳол тўхтатиш учун шошилинч чоралар кўришни талаб этади.

СССР делегати резолюция лойиҳасини Сиёсий комитетнинг муҳокамасига тақдим этди.

Мажлиснинг охирида сўз олган Куба ташқи ишлар министри Рауль Роа айтдики, бутун Куба халқи ҳозирги пайтда революциянинг ғалабаларини ҳимоя қилмоқ учун Америка агрессиясига қарши отланди. Ҳозирги вақтда гап Куба халқининг ҳаёт-мамоти тўғрисида бораётир. Биз, деб сўзини давом эттирди у, ҳаётнинг тантана қилишига аминмиз. Бизнинг халқимиз революция йўлига ўтди ва бизнинг халқимизни ҳеч ким бу йўлдан четга чиқара олмайди. Кубаликлар ҳозирги вақтда «Ватан ё ўлим!» демоқдалар.

Куба ҳукуматининг Америка агрессияси тўғрисидаги шикоятини муҳокама қилиш 19 апрелда давом эттирилади.

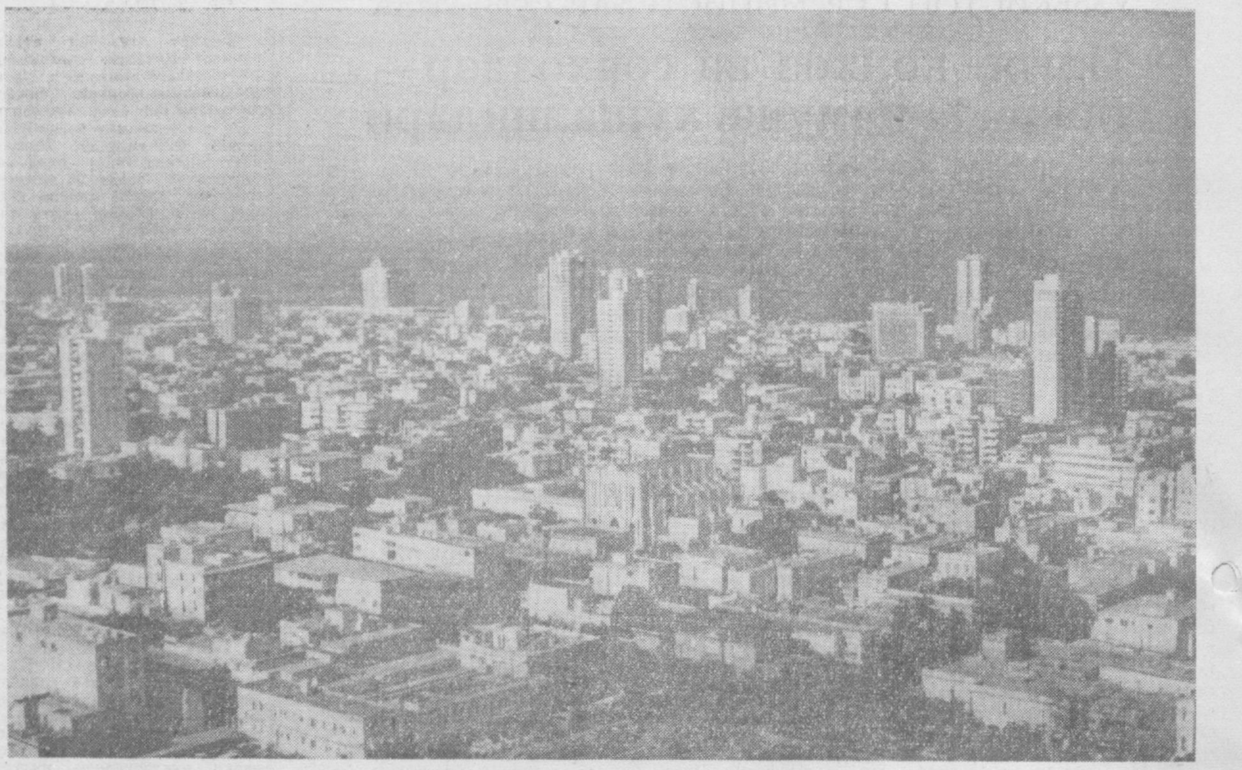

Куба Республикаси. Гавана. Суратда: Шаҳарнинг марказий қисми.

В. Володкин фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг баёноти

ВАРШАВА, 19 апрель. (ТАСС). Польша матбуот агентлиги Кубага қарши интервенция бошланганлиги муносабати билан Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг баёнотини хабар қилди:

Польша Халқ Республикаси ҳукумати, дейилади баёнотда, Польша халқининг якдилона фикрини изҳор этиб, Қўшма Штатлар томонидан Кубага қарши уюштирилган шармандали агрессияни зўр ғазаб билан қоралайди. Қўшма Штатлар контрреволюцион ва халққа қарши кучлардан фойдаландилар.

Кубага қўпол равишда ҳужум қилинганлиги Қўшма Штатлар сиёсатида энг агрессив империалистик кучлар яна устун бўлаётганликларидан далолат беради. Бу ҳужум халқаро аҳволда янги хавфли кескинликни вужудга келтиради ва Кубага қарши империалистик интервенция тўхтатилмаса, жиддий оқибатлар келтириб чиқариши мумкин.

Польша Халқ Республикаси ҳукумати Қўшма Штатлар кирган хатарли йўлдан чиқиш ҳақидаги чақириқ билан Қўшма Штатлар ҳукуматига мурожаат қилади.

Польша Халқ Республикаси ҳукумати СССР ҳукуматининг шу йил 18 апрелдаги баёноти билан бирдам эканлигини изҳор қилади ҳамда ана шу баёнотдаги умумий тинчлик манфаатларига мос келадиган таклифларга қўшилади.

Польша Халқ Республикаси ҳукумати Польша халқи номидан ўз мустақиллигини ҳимоя қилиб, мардона курашаётган Куба халқи билан тамомила бирдам эканлигини баён қилади.

АҚШ ҲУКУМАТИНИНГ ҚЎЛИ КУБАДАГИ ЭРКАКЛАР, ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА БОЛАЛАРНИНГ ҚОНИГА БЕЛАНГАН

НЬЮ-ЙОРК, 19 апрель. (ТАСС). Кубага адолатли муносабатда бўлиш учун курашувчи комитет Қўшма Штатлардан туриб раҳбарлик қилинган ҳолда Кубага бостириб кирилганлигини жиноятқорона ва ошкора агрессия деб қоралади.

Комитет миллий ижроия комитетининг секретари вазифасини бажарувчи Ричард Гибсон айтдики, Эдлай Стивенсон ва Қўшма Штатларнинг бошқа вакилларининг БМТ даги сурбетларча айтган гаплари АҚШ да ҳам, бутун дунёда ҳам жамоатчиликни чалғита олмайди.

Комитет барча америкалик гражданларга ва бутун дунё халқларига мурожаат қилиб, БМТ Уставининг бу хил ошкора бузилишига қарши қаттиқ ва қатъий норозилик билдиришга даъват этди.

АҚШ ҳукуматининг қўли Кубадаги эркаклар, хотин-қизлар ва болаларнинг қонига беланган, деб таъкидланади мурожаатда.

Комитет, Куба халқи ёлланма аскарларнинг шайкаларини Куба территориясидан улоқтириб ташлайди, деб ишонч билдиради.

ГАВАНАДА МИТИНГЛАР

ГАВАНА, 19 апрель. (ТАСС). Пренса Латина агентлиги хабар қилади: «Шимолий Америка империалистларини ва уларнинг мамлакат ичкарисидаги ҳамда унинг ташқарисидаги малайларини қоралаш» юзасидан кеча Гаванада ўз-ўзидан митинглар бўлиб ўтди.

Митингларнинг қатнашчилари ҳамма кубаликларни «Куба халқининг ўз революцион ҳукуматини, ўз қонунларини ҳамда ўз йўлбошчиси Фидель Кастрони тўла қўллаб-қувватлаётганлигини яққол намойиш қилиб, Куба тарихида энг улкан 1 Майни муносиб кутиб олишга даъват этдилар.

ҚАСАБА СОЮЗ ХОДИМЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИДА

Жаҳон касаба союзлари федерацияси ташаббуси билан ЮНЕСКО ва ВЦСПС иштирокида чақирилган ва Тошкентда бўлаётган касаба союз ходимларининг халқаро семинарида ўтказилган мунозара «Маданият, тинчлик ва халқаро муносабатлар» деб аталган эди. Франция Умумий меҳнат конфедерациясининг вакили Жан Мурье ана шу темала лекция қилди.

Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Европа мамлакатлари касаба союз ташкилотларининг вакиллари капиталистик давлатларнинг агрессив сиёсати натижасида кўп мамлакатларда халқ оммасининг маданий ривожланиши манфаатларига хилоф суратда зўр бериб қуролланиш учун ғоят кўп маблағ сарфланаётганлиги тўғрисида ғазаб билан гапирдилар. Меҳнаткашларнинг маданият ва билимдан кенг баҳраманд бўлишлари учун олиб борилаётган кураш, деб таъкидланди нутқларда, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун, Совет ҳукумати томонидан илгари сурилган ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги таклифни амалга ошириш учун, турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципи асосида халқаро муносабатларни нормаллаштириш учун олиб борилаётган кураш билан боғлангандир.

Семинар қатнашчилари мунозарадан бўш вақтларида Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқдалар. Улар Тошкент тўқимачилари билан, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг олимлари билан учрашдилар. Тошкентдаги ва унинг яқинидаги районларнинг бир қанча маданий-оқартиш муассасаларида бўлдилар. (ЎзТАГ).

СПОРТ

14-ЎЙИН ДУРАНГ БЎЛДИ

МОСКВА, 19 апрель. (ТАСС). Шахмат бўйича жаҳон биринчилиги реванш матчининг ўн тўртинчи ўйини бугун 33-юришда дуранг бўлди. Энди ҳисоб М. Ботвинник фойдасига 9:5 бўлди.

«ПАХТАКОР»НИНГ ҒАЛАБАСИ

Кеча пойтахтимиздаги «Пахтакор» марказий стадионида футбол бўйича мамлакат биринчилиги учун «А» классда қатнашаётган ЦСКА (Москва) ва «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида навбатдаги учрашув бўлиб ўтди.

Минглаб футбол ишқивозларини ҳаяжонлантирган бу кескин кураш 3:2 ҳисобида «Пахтакор» командасининг ғалабаси билан тугади.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

ХИТОЙ КУБАНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

Чжоу Энь-лайнинг Фидель Кастрога юборган телеграммаси

ПЕКИН, 19 апрель. (ТАСС). Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай Куба революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Кастрога телеграмма юборди. Чжоу Энь-лай ўзининг бу телеграммасида ватанни ҳимоя қилиш учун олиб бораётган курашида куба халқи қатъий равишда қўллаб-қувватланади деб изҳор қилади.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ва Хитой халқи, дейилади Синьхуа агентлиги томонидан билдирилган телеграммада, Америка самолётлари Кубага тўсатдан ва хиёнаткорона ҳужум қилганлари кетидан Америка империализми томонидан уюштирилган сотқин қўшинлар Кубага туширилиб, Кубага қарши қуролли агрессия бошланганлигидан қаттиқ қаҳр-ғазаб туйғуларини изҳор қилмоқдалар.

Хитой ҳукумати ва хитой халқи Куба халқининг ватанни ва революцияни ҳимоя қилиш йўлида Куба революцион ҳукумати раҳбарлигида олиб бораётган адолатли курашида уни қатъий суратда қўллаб-қувватлайдилар, Америка империализмининг Кубага қарши қаратилган қуролли агрессиясига қарши қатъий суратда қарши чиқадилар. Ҳаққоният Куба халқи томонидадир. Бутун дунё халқларининг хайрихоҳлиги Куба халқи томонидадир.

Чжоу Энь-лай Куба бош министрини ишонтириб айтадики, Хитой ҳукумати ҳамда 650 миллионлик хитой халқи ҳамиша Куба революцион ҳукумати ва Куба халқи билан биргаликда бўладилар ва Куба халқининг курашида унга ҳамма соҳаларда қатъий равишда ёрдам берадилар.

Куба халқи билан бирдамлик

БЕРЛИН, 19 апрель. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси В. Ульбрихт, Министрлар Советининг Раиси О. Гротеволь ва Демократик Германия Миллий фронти Миллий кенгашининг раиси Э. Корренс Куба Республикасининг бош министри Фидель Кастрога телеграмма юбордилар. Улар ўзларининг бу телеграммасида Кубага қарши АҚШ томонидан тайёрланган ва уюштирилган жиноий ҳужумни қаттиқ қаҳр-ғазаб билан қоралайдилар.

Куба дейилади телеграммада, ўзининг ёлғиз эмаслигига ишониши мумкин. Социалистик лагердаги барча мамлакатлар, шу жумладан Германия Демократик Республикаси ҳам қатъий равишда Куба халқи томонида турадилар, деб уқтириб ўтилади телеграммада.

Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети Кубага ҳужум қилинганлигига қарши норозилик билдириб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мактуб юборди ва агрессияни тўхтатиш юзасидан чоралар кўришни талаб қилди.

Германия Демократик Республикасининг аҳолиси, деб ёзадилар пировардида В. Ульбрихт, О. Гротеволь ва Э. Корренс, Куба халқининг ҳаққоний курашини астойдил ҳурмат қилганликларини изҳор қилади ҳамда ҳар қачонгидан кўра кўпроқ жипслашган Кубанинг мардонавор халқи бош министр Фидель Кастро раҳбарлигида агрессорларни тор-мор келтириб, ғалаба қозонишига қатъий аминдир.

Агрессорларга қақшатғич зарба!

А. Холиқов ишлаган расм.

ТОШКЕНТНИНГ тамоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/IV да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/IV да **Алишер Навоий**, 22/IV да **Йўлчи юлдуз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/IV да **Нурхон**, 22/IV да **Хоразм эртаси.**

КИНО

Саккизинчи эшик (кенг экранли фильм) — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Очилган қўриқ (3-серия) — «МИР», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Олтин юлдуз таққан малика — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Бола йўқолди — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Намунали йигитлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1 ярим ва кеч 6 яримда).

Ташкилот, корхона, муассаса ва гражданлар диққатига!

«ГУЖТРАНС» КОМБИНАТИ БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ, ЁҚИЛҒИ, МЕБЕЛЬ, АХЛАТ ВА ҲОКАЗОНИ от-улов транспортида

Ташиш учун

ЗАКАЗ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Қорасарой кўча, 322-уй. Телефон—41-185.

Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрида

ТЕЗ КУНДА!

Жаҳонда биринчи бўлиб Космосга парвоз қилган **Ю. А. Гагаринга** бағишланган

ЯНГИ СПЕКТАКЛЛАР

А. Левада асари

Салом, юлдузлар!

(«Фауст ва ўлим»)

3 пардали драма

Ҳамид Ғулом таржимаси.

Режиссёр — **А. З. Қобилов**, рассом — **Г. Э. Юнгвальд-Хилькевич.**

М. Шайхзода асари

Мирзо Улуғбек

4 пардали трагедия.

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. О. Гинзбург**, рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми **Х. Икромов.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

21 апрелдан 2 майгача қишки мавсумнинг ёпилиши олдидан

АРСЛОНЛАР

ЎРГАТУВЧИ

В. БОРИСОВ

гастролининг сўнгги кунлари.

21, 22/IV да тамошалар кеч соат 7 яримда, 23/IV да — кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ТРАКТОР ЙИҒУВ ЗАВОДИГА

токарлар, фрезерчилар, электросваркачилар, электромонтёрлар, йиғувчи ва ремонтчи слесарлар,

шу ихтисосларга 18 ва ундан ошиқ ёшдаги **шогирдлар, ёрдамчи ишчилар, юкчилар, техника контроли бўлимининг контролёрлари**

керак

Тошкент шаҳар, Уста Ширин кўчаси, 117-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин (10, 11-автобус, 6-троллейбуснинг «МПС» остановкаси).

Оржоникидзе район, Қўйлиқ қишлоқ советидаги 21 партсъезд номли совхознинг 4-бўлимида турувчи **Носир Ҳакимовнинг** шу совхозда турувчи Бувиниса Ҳакимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район халқ судида кўрилади.

Оржоникидзе район, Дўрмон қишлоқ совети, Қибрай участкаси, Киров кўчаси, 74-уйда турувчи **Собир Йўлдошевнинг** шу қишлоқ совети ва участканинг Оржоникидзе кўчаси, 216-уйда турувчи Инобат Йўлдошевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район халқ судида кўрилади.

Оржоникидзе район, Сталин қишлоқ советидаги Қирқуру кўчаси, 46-уйда турувчи **Раҳим Шариповнинг** шу кўчанинг 29-уйида турувчи Маҳбуба Шарипова (Жўраева)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. 135. Саноат ва транспорт бўлими. Маданият бўлими — 34048. 132. Секретариат 34808, 115 Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 00842. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. В. 1580.